13 MART 1980 PERŞEMBE 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

12 MART için ne dediler?

6. ve 8. SAYFADA

KATİLLER BELLİ AMA, BUGÜNE KADAR YAKALANMADI

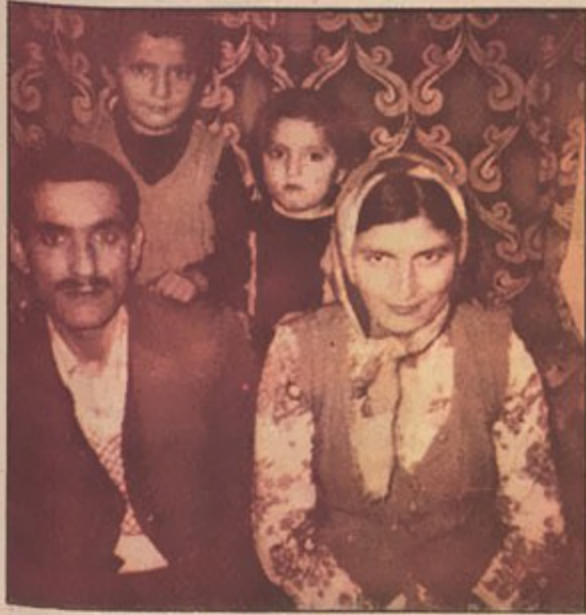
BU NE VAHŞET

Ahmet Tümer 9 yaşındaydı

Ahmet Tümer. Küçücük mezarında uyuyor şimdi. Gülümsemesi donup kalmış dudağında. O'nu yarınından korktukları için öldürdüler faşist caniler. Daha çocukluğunu bile yaşamadan. Kızkardeşi şimdi O'nu arıyor, birlikte oynamak için. Gülizar, "artık hiç sokakta oynamıyacam, dışarı da çıkmayacam, hep evde oturacam, abimi sokakta öldürdüler..." diyordu ama fazla değil 5 dakka sonra, sokaktaydı...

Faşist caniler parmak kadar çocukları bile katlediyor

AHMET'İN ANASI, BABASI, BACISI

Baba, Hasan Tümer. Ana, Sabiha Tümer. Küçük kız, Gülizar Tümer. Ve faşistlerin katlettiği Ahmet Tümer. Ana-baba, grevdeki Edip İplik işçilerinden. Gecekondulu bir yoksul aile. Zeytinburnu'nda yaşıyorlar. Olay günü, Yeşiltepe Çarşamba pazarındaydılar. Çoluk-çocuk, ailecek. Çocuklara yiyecek almak için. Birden silahlar patladı. Faşist caniler, terzi Nevzat Pak'ı öldürdükten sonra, halkın üstüne yaylım ateşi açtılar. Dokuz yaşındaki Ahmet Tümer, ne olduğunu anlamadan, gözünün karardığını duydu. Kurşun gözüne gelmişti. Gözü akıyordu. Kurtaramadılar. Öldü. Katilleri belli. Kara Kemal adı ile tanınan bir faşist. Ama bugüne kadar yakalanmadı.

- Ana Sabiha Tümer. "Ne olduğunu hatırlamıyorum. Birden Ahmet'im yere düştü. Ben de O'nun üzerine düştüm. Çocuğumu kaldırdım. gözü akmıştı. Kurşun gözüne değmişti.."
- Küçük Gülizar Tümer, "Artık hiç sokakta oynamıyacam... Abimi sokakta öldürdüler..." dedi ama daha 5 dakka geçmemişti ki, sokaktaydı, oynuyordu...
- Baba Hasan Tümer. "Olay yerine geldiğinde oğlumu bir arabaya bindirmişlerdi. Kanlar içindeydi... Hastanede iki kere kan verdiler... Bir saat geçti geçmedi, öldü dediler..."
- Görgü tanıklarından Mefail adlı kişi ana Sabiha Tümer'e "Sen beni bırakma, peşimden gel... Beni vuracaklardı, arkadaşımla çocuğu vuruldu.. Kara Kemal di ateş eden..."

HABERİ 7. SAYFADA

Tekstil'in grevdeki işyeri sayısı 28'e çıktı

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası dün değişik 13 işyerinde daha greve başladı. Tekstil Sendikası Tekstil İşverenleri Sendikası ile toplu sözleşme görüşmelerinde düştüğü anlaşmazlık yüzünden toplam 77 işyerinde 30 bini aşkın işçiyi kapsayan yerlerde daha önce grev kararı almıştı.

Tekstil Sendikasının daha önce çıktığı 15 işyerindeki grevlere dün de 13 işyeri daha katılınca greve giden işçi sayısı 13 bine ulaşırken işyeri sayısı da 28 oldu.

Tekstil Sendikasına bağlı greve çıkılan işyerleri şunlardır:

"İstanbul'da Uludağ Boyahanesi, Harmancıetiket, Miniyo Örme, Samet Örme Örtaş, Örme İş, Koç Yün, Maydın Çorap, Teknik Emprime Sefaköy Zetip, Zeytinburnu Zetip, Mısırlı Boya ve Edirne'de Katal Boya."

Ağrı'da saldırganlar değil saldırıya uğrayanlar gözaltına alındı

Saldırı çevrede büyük tepkiye yolaçtı

Faşistler Kur'an kursunu taşladı, hafızı dövdüler

- Yozgat'ı "Kurtarılmış bölge" ilân edenler kendilerinden başka kimseye yaşama hakkı tanımıyorlar

YOZGAT (DEMOKRAT)

Çayıralan'da faşistler Kuran kursunu taşladılar. Hafız Halil İbrahim Aygül'ü camide namaz kılarken dövdüler.

Çayıralan'da önceki gün, faşistlerin yoğun terör estirdikleriKuran kursuna saldırdıkları, Kuran kursu Katibi Hafız Halil İbrahim Aygül'ü camide

(Devamı 7. Sayfada)

HABERİN İÇİNDEN

Faşistlerin İslamiyeti istismarına izin verilmemelidir

Yozgat'ın Çayıralan ilçesinde, bir grup faşist Kur'an kursunu taşlıyor, ardından da Kur'an hocasını dövüyorlar. Bu olay, önemli bir gerçeği dile getiriyor. Faşistlerin tüm sahte gösterilere rağmen, gerçekte "dinsiz", "imansız" ve "allahsız" olduklarını açıkça sergiliyor.

(Devamı 7. Sayfada)

Cumhurbaşkanı'na 1500 imzalı mektup gönderdiler

HACIBEKTAŞ HALKI PAHALILIĞI PROTESTO ETTİ

- Korutürk'e gönderilen mektupta, "Emekçi halkımız zamlarla yoksulluğa itilirken, öğrenciler öğretmensiz bırakılmaktadır" denildi

HABERİ 7. SAYFADA

Nevşehir'in Hacıbektaş ilçesinde büyük-küçük, genç-ihtiyar, kadın-erkek demeden halk postanenin önüne birikti.

Subay evlerini soyanlardan biri Gölcük ÜGD eski Başkanı çıktı

- Urfa'da Tarım–İş Şube Başkanı yaralandı.
- Eskişehir'de bir öğrenci tutuklandı.
- Bursa'da Tekel Satış Deposu soyuldu
- Konya'da CHP'li avukatın vurulması kınandı
- Edirne Kapalı Cezaevinde direniş sürüyor.

HABERİ 5. SAYFADA

Hakları ödenmezse İzmir Belediye İşçileri Cumartesi greve başlıyor

İZMİR (DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Genel–İş Sendikası, İzmir Belediyesi ile yaptığı toplu sözleşmeden doğan birikmiş haklarının cuma gününe kadar ödenmemesi halinde daha önce alı-

(Devamı 7. Sayfada)

Şubat ve Mart aylarına ait ücretlerini, yakacak yardımlarını ve ikramiyelerini alamayan işçiler, toplu iş sözleşmesinden ve Anayasa'dan doğan haklarını kullanarak direnişe geçtiler.

Şubat ve Mart ücretleri ödenmeyince

İstanbul'da 13 bin belediye işçisi dün direnişe geçti

- Genel İş üyesi işçilerin Belediye'den 280 milyon lira alacaklı olduğu bildirildi

HABER MERKEZİ

İstanbul Belediyesi'nin çeşitli işyerlerinde çalışan 13 bin Genel—İş Sendikası üyesi işçi, Şubat ile Mart ayı ücretlerini alamadıkları ve sosyal hakların ödenmemesi üzerine dün sabahtan itibaren direnişe geçtiler.

17 tanzim satış ma-

(Devamı 7. Sayfada)

Muhtıranın verilişinin 9. yıldönümünde

12 Mart'ı protesto gösterileri sürüyor

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na pankart astıkları iddia edilen 3 teknik eleman gözaltına alındı.
- Ortadereceli ve yüksek okullarda forumlar düzenlenerek 12 Mart'ı kınayan konuşmalar yapıldı ve bir günlük boykota gidildi.

HABER MERKEZİ

12 Mart Muhtırası verilişinin 9. yıldönümünde yurdun çeşitli yerlerinde gösterilerle protesto edildi.

İstanbul'da bazı lise ve yüksek okullar 12 Mart'ı protesto etmek için sabahın erken saatlerinden itibaren okullarını boşalttılar. Şehrin çeşitli yerlerine, üzerlerinde 12 Mart muhtırasını kınayan yazılar bulunan çok sayıda pankart asıldı.

Şehzadebaşı semtinde akşam saatlerinde bir grup yolu trafiğe kapatarak, yola "12 Martlara

(Devamı 7. Sayfada)

12 Mart'ın yıldönümünde ödüllendirildi.

Musa Öğün TUSAŞ Yönetim Kurulu üyeliğine atandı

ANKARA (DEMOKRAT)

12 Mart döneminde TRT Genel Müdürlüğü yapan eski General Musa Öğün, Bakanlar Kurulu kararıyla TUSAS (Türk Uçak Sanayii A.Ş.) Yönetim Kurulu Üyeliğine atandı.

Resmi Gazete'nin dünkü sayısında yayınlanan kararda ayrıca Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın TUSAŞ Yönetim Kurulu'ndaki üyesi Hulki Yanat'ın bu görevinden alındığı belirtiliyordu.

Musa Öğünle ilgili kararnamenin yayınlanmasının 12 Mart'a isabet etmesi gülümsemeyle karşılandı

ZEKERİYA SERTEL PARİS'TE ÖLDÜ

HABER MERKEZİ

1969 yılında Demirel hükümeti tarafından yurda dönmesi yasaklanan gazeteci-yazar Zekeriya Sertel, 12 Mart ın yıldönümünde öldü.

Uzun yıllar Sovyetler Birliği'nde sürgünde bulunan Zekeriya Sertel, daha sonra Vincennes Üniversitesinde öğretim üyeliği yapan kızı Yıldız Sertel ile birlikte Paris'te yaşamağa başlamıştı.

Geçen hafta evinde düşerek, komaya giren Ze-

(Devamı 7 Sayfada)

Yasa dışı atamalar yapılarak

Ankara Belediyesi'nde sürgün başladı

- Fen işleri Müdürlüğünde 16 işçi ve teknik eleman başka müdürlüklere sürüldü

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Belediyesinde de sürgünlere başlandı ve Fen İşleri Müdürlüğünde 16 kişi başka müdürlüklere atandı. Bu arada, Fen İşleri Müdürlüğü'ne bağlı Harita Şubesinde yasa dışı atamalar yapıldığı öğrenildi.

Ankara Belediyesi çalışanları adına yapılan açıklamada, Fen İşleri Müdürlüğünde ilerici ve devrimci olarak tanınan

(Devamı 7. Sayfada)

Başlattıkları açlık grevini sürdüren Mensucat Santral işçileri, bu eylemi ölüm orucuna da dönüştürebileceklerini söylediler.

Mensucat Santral işçileri:

"Açlık grevinden sonra ölüm orucuna da başlayabiliriz"

- İşverenin işçilerin direnişini kırmak için işe aldığı yeni işçiler de açlık grevine başladı

HABERİ 7. SAYFADA

Dinçer: Militan var diye belediyeleri cezalandırmak tüm ülkeyi cezalandırmaktır

ANKARA (ANKA)

Türkiye Belediyeler Birliği Başkan Vekili Ali Dinçer, Başbakan Süleyman Demirel'in yüz günün hesabını vermek için düzenlediği basın toplantısında belediyelerle ilgi sözlerini cevaplandırarak, "Belediyelerde militan varsa yakalamak sizin göreviniz, belediyelerin değil. Eğer belediyeleri suçlayacaksanız ortaya kanıt koyun. Militan var diye belediyeleri

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Hatay İlinin Kırıkhan İlçesinin Yeni Mahalle Gündüz ve Gecekondu bölgesi halkı, aşağıdaki mektubu yazıp İçişleri Bakanlığı, Hatay Milletvekilleri ve Senatörleri, Kaymakamlık, CHP Genel Merkezi, Başbakanlık, Savcılık, Basın ve Cumhurbaşkanlığı'na yollamışlar:

"Kırıkhan: Hatay ili içersinde zenginlerin ve hiç bir şeyi olmayan yoksulların yaşadığı bir ilçedir. Bu yoksulların çoğunu da Elbistan ve Malatya'dan gelmiş Alevi-Kürt halkı teşkil etmektedir. Bizler daha çok gecekondu mahalleleri olan Yenimahalle, Gündüz mahallesinde oturan ve ağaların tarlalarında ve hizmetlerinde çalışan yoksullarız.

Bir yandan sefa alemlerinde yaşayan zenginler ve diğer yandan köle olarak yaşayanlar. Bu biz yoksulların kendi arasında birleşmesini ve birlikte hareket etmesini getirmiştir. Bu durum da ağaları tedirgin etmektedir. İşte bu yüzden özellikle yukarda değindiğimiz mahallelerde yaşayanlar üzerinde gerek resmi ve gerekse sivil güçlerce baskı altında tutulmaktayız. Daha öncesini değil, Kurban Bayramından bugüne kadar geçen süreyi özetleyecek olursak:

1-Kurban Bayramı günü Alevi-Kürt esnafın dükkanları yağmalanmış, bir kaçı tamamen yıkılmış ve yakılmıştır. Zarar ziyan tespiti yapılmasına rağmen bugüne kadar herhangibir ödeme yapılmamıştır.

2-Bu yağmalanmadan bir iki gün sonra 25-30 kişilik Ülkü Ocaklı bir grup yine Alevi-Kürt esnafın dükkanını yakmak için toplanmış, ama etraftaki esnafın toplanması üzerine dağılmışlardır. Ama giderken şu sözler söylenmiştir:

Neden?

Biz Türkçü İntikam Tugayı (TİT) olarak Kırıkhanı bir ÜLKÜCÜ kalesi yapmaya karar verdik. Bu uğurda gerekirse canımızı bile seve seve veririz. Önce yenimahellede kürtleri temizleyeceğiz. Buna tüm ülkücü gençlik olarak kararlıyız. Bu ilk ihtarımızdır ikinciyi tekrarlatmayın. Canın çok kıymetliyse buradan siktir git. Buradan göçmessen namlunun ucundaki kızılbaş komunist sensin, Dikatli ol hayatın tehlikede. (TİT) Kırıkhan komitesi

TANRI TÜRKÜ KORUSUN

HÜSEYİN ÇELİKLER ÖLMEZ

Not: Polise bildirirsen, göçsen bile seni affetmeyiz öldürürüz.

"Buradan defolun gidin. Gitmezseniz Kırıkhan'ı sizlere mezar edeceğiz. Gitmezseniz evlerinizi dükkanlarınızı sizlerle birlikte yakacağız"

3-Orta okulda okuyan ilerici-yurtsever öğrenciler Ülkü Ocaklı-MHP'lilerin saldırısına uğramış ve "Bu okulda sizleri okutmayacağız. Defolun gidin, bir daha gelirseniz hepinizi öldüreceğiz" denmiştir.

4-Bu olaydan 3 gün sonra Gündüz gecekondu mahallesinde basına da yansıyan Akarsu Ailesinin evi içindeki 8 kişi ile birlikte kundaklanarak yakılmıştır.

5-Bunu bir gün sonra Yenimahalle'de yine bir yoksulun evinin yakılması izlemiştir.

6-Yine Gündüz gecekondu mahallesinde bir yoksulun evi yakılmıştır.

7-Bu evlerin yanmasından sonra CHP Milletvekilleri İsmet Atalay, Haydar Demirtaş, Öner Miski, Hüseyin Doğan ve Mevlut Ünal bu yanan evleri yerinde incelemişler ve Halit Göçmen'in evinde gecekondu halkı ile bir toplantı yapmışlardır. Milletvekillerininin gitmesinden birkaç gün sonra Halit Göçmen'in evi kurşunlanmıştır.

8-Lise Müdürü demokrat bir insan Veli Kara öldürülmüştür.

9-Demokrat Yurtsever İlköğretim Müdürü İsmet Çeken öldürülmüştür.

Yukarıda kısaca değindiğimiz olaylar beş-altı ayın olaylarıdır. Bunların nedeni: Yoksul olan biz gecekonduda yaşayan halkın uyanmaması ve ağaların kölesi olarak kalmamızın istenmesidir. Buna bir de Alevi Kürt oluşumuz da eklenirse o zaman suçumuz daha da büyümektedir. Çünkü:

İlerici-yurtsever, Alevi-Kürt halkın üzerinde yoğunlaştırılan bu saldırılar her geçen gün daha da arttırılmaktadır. Dükkânlarımız yağmalanmakta, yakılmakta, kurşunlanmakta, evlerimiz yakılmakta, bizler kurşunlanmaktayız. Saldıranlar, yakanlar, yıkanlar belli olmasına rağmen, tutuklananlar, işkence görenler, yine bizler olmaktayız. Saldırılar ağaların bir avuç besle-

(Devamı 5. Sayfada)

DÜŞÜNCE ALANI

THY'de grev ve lokavt

Atilla Özsöz
HAVA-İŞ Sendikası
eski Yönetim Kurulu Üyesi

THY'de uygulanan grev ve lokavt 24 gündür devam ederken, kamuoyu da bu olayları ve arkasındakileri daha iyi öğrenebiliyorlar. Sermayeci basının başlangıçta, THY ve THY işçileri aleyhinde başlattığı kampanyadaki gerçekdışı saylar çürümeye başlamıştır ve THY'i şçileri için kurulan tuzaklar ve diğer tezgahlarda gün ışığına çıkmaktadırlar.

Egemen sınıfların Tekel işçilerinin direnişini istismar ederek neyi amaçladığını anımsamakta yarar var. İşçilerin haklarının aylarca verilmemesi, sorunların askıya alınmasına işçilerin haklı tepkileri ve mücadeleleri devlet elindeki sigara üretiminin sermayeye devrini perdelemek üzere kullanıldı. Şimdi işbirlikçi burjuvazi uluslararası sigara tekelleri ile anlaşmalar yapıp sigara üretecek. Sokaklarda satılan yabancı sigaralar şimdi bakkallarda satılacak. Sonuç, yasa dışı bir faaliyetin (kaçakçılığın) yasal duruma getirilmesidir. THY'deki durum da bundan farklı değildir. Bir kamu kuruluşu olan THY'nda, işverenin toplu iş sözleşmesi görüşmelerindeki ilgisiz ve sorumsuz tavrının alınan lokavt kararı ile pekiştirilmesi, THY elinde bulunan pazarların, içerde özel uçak şirketlerine, dışarda ise özel ve yabancı Charter şirketlerine, kısaca sermayeye devrini perdelemek içindir.

Lokavt kararı ile birlikte Ulaştırma Bakanlığı, Bursa Hava Yollarına Ankara, İzmir ve Ercan için uçuş izni vermiştir. Bu izin iptal edilmez ise, gelecekte yurtiçi seferlerinin büyük çoğunluğunu THY kaybedecektir. Diğer yandan Ege ve Toros Hava Yolları da kurulmaktadır ve yabancı Charter şirketleri 24 gündür uçaklar dolusu yolcuyu taşıyarak THY'nın dış pazarlarını ele geçirmekte ve milyonlar vurmaktadır. THY durumunun belirsizliği baharda ve yazın Türkiye'ye gelecek ve gidecek olanları başka hava yollarına yöneltmektedir. Şimdiden bağlantısı yapılması gereken turizm bağlantıları kaybedilmektedir. Peryodik uçak bakımlarının gecikmesi yıllık planları aksatacak ve ilerde daha az sayıda uçağın sefere verilmesi sonucunu yaratabilecektir. Bu nedenle durumun normale dönmesinin uzunca bir zaman alması beklenebilir.

THY işçileri iş güvencesi talebiyle, artanpahalılığı karşılayacak ekonomik taleplerle ve ne amaçla alındığı artık belli olan lokavt kararına karşı bugün grevdedir. İşçiler mücadele verirken, bir yandan da sermayenin saldırısını görmek ve bunu teşhir etmek zorundadırlar. Ulaştırma Bakanlığının lokavt kararının yanında, THY A.O. çalışma alanının başka şirketlere devredilmesini hiç kimse görmemezlik edemez.

HAVA -İŞ ÜSTÜNE HESAPLAR

Hava- İş Sendikasında, işçilerin mücadelesinin ekonomik-politik-ideolojik bütünlüğünü kavrayan bir sendikal anlayış giderek güçlenmektedir. THY üstüne yapılan hesapların bir benzeri de Hava-İş üstüne de yapılmaktadır. THY'nin çalışma alanının sermayeye devrinin yanında THY'nin de üç genel müdürlüğe ayrılacağı, bu konuda Ulaştırma Bakanlığı'nda bazı çalışmaların yapıldığı sendika yetkililerince de bilinmektedir. Diğer yandan Uçuş İşletme de faşist odaklarca güdümlenen bir sendikanın kurdurulması, THY-nı bölerek güçsüz duruma getirmek isteyen anlayışın Hava-İş'i de parçalamaya yönelik diğer bir tezgahtır. Güçlü bir Hava-İş'in sermayenin oyunlarını bozacağını bilenler Hava-İş'teki devrimci gelişmeyi engellemek istemektedirler. THY'de çok fazla işçi çalışıyor yaygarası, THY'den işçi çıkarıp, militan yerleştirme politikasının bir parçasıdır. Grevin başlangıcında uçak başına düşen işçi sayısı 300, diğer hava yollarında 2-30 diyen sermayeci basın şimdi Yugoslav Hava Yollarında uçak başına 148 , KLM Hollanda'da 189, Türk Hava Yollarında ise 214 demek zorunda kalmışlardır. Beden işçisinden -kabin memuruna, büro işçisinden-teknik elemanına kadar tüm Hava-İş üyelerinin birliğini anlamayanlar, şimdi de uçuşla ilgili olmayan personel sayısı fazla diye bahane aramaktadırlar. THY'yı uluslararası otoritelerden öğrenen bazı sermayeci kalemler ise Charter uçuşlarının inceliklerini , pilot sorunu ile harmanlayıp Ulaştırma Bakanı'na çağrılar yapmaktadır.

Sermayeci basının ağız değiştirdiği diğer bir konu da THY'deki ücretlerdir. Başlangıçta 130.000 liradan söz açanlar şimdi o kadar abartılmamış rakamlara iniverdiler. Türk Hava Yolları'ndaki işçilerin büyük çoğunluğu düşük ücretlerle çalışmaktadır. Sendikanın 3. tarafsız aracı teklifine "evet" dediği zaman Demirel, son ekonomik kararları açıklamamıştı. Fiyatların serbest bırakılması 3. tarafsız aracının önerisindeki rakamları daha şimdiden etkisiz duruma getirmiştir. Zeytinyağının 35 TL'den 200 TL civarına fırlamasına izin verenler, İstanbul-Ankara ücretinin 10000 TL olup olamayacağını, halk adına söyleyemezler. İşçiler ve emekçiler uçağı ancakhastası veya ölüsü olduğu zaman kullanmaktadır. İstanbul, Ankara, İzmir, Adana seferlerinde yolcuların tamamına yakın kısmını iş adamları, tüccarlar, sanayiciler ve üst bürokratlar oluşturmaktadır. Güçlükle vergi alınan bu kesimi, zaten vergiden düşürdükleri bilet paraları için bukadar düşünenleri lokavttaki işçiler artık tanıyorlar.

LOKAVT VE TÜRK–İŞ

THY'de lokavt kararının alınması, greve girilmeyen yerlerde bile bu kararın uygulamaya konulması, başlangıçta, "bu lokavt savunma lokavtıdır" diyenlerin ideolojik amaçlarını ortaya koymuştur. Anayasa'da grevden bahsedildiği halde lokavtın adının dahi bulunmaması, yıllarca hukuksal yönden tartışma konusu yapılagelmiştir. Anayasa'ya aykırı olduğu TÜRK-İŞ tarafından da geçmiş yıllarda savunulan lokavt için, Hava-İş Sendikası'nın üye olduğu TÜRK-İŞ, ciddi birtavır içine girmek yerine, meseleyi savsaklamaktadır. TÜRK-İŞ Genel Başkanı ve İcra Kurulu gereken duyarlılığı göstermelidir. TÜRK-İŞ içindeki sosyal-demokrat sendikalar meselenin üstüne gitmelidirler. Çünkü; nasıl THY'den 14 işçinin işine son verilmesi Hava-İş üyelerine gözdağı vermek için yapılmışsa, THY'de lokavt kararının alınması da kamu kesiminde çalışan ve 1980 yılında 9. toplu sözleşmelerini yapacak olan yüzbinlerce işçiye ve genelde Türkiye işçi sınıfına yönelik bir gözdağıdır, bir tehdittir. Bu konuda gerekenin yapılmaması, bir süre sonra diğer kamu kuruluşlarında da lokavt uygulamalarını getirebilecektir. Lokavtın Anayasaya aykırılığını senelerce savunan TÜRK-İŞ konuya ideolojik olarak da bakmalıdır. THY işçilerinin lokavta karşı direnişleri TÜRK-İŞ'e örnek olmalıdır.

(Devamı 7. Sayfada)

YARADANA SIĞINIP

Benim adayım Banker Kastelli!

Can YÜCEL

Bugünkü bahsimiz, Ajda Pekkan Eurovizyon yarışmasında kaçıncı gelir diye değil. Gazetelerle, kulağı delik (cebi delik değil tabii) çevreler, Başkanlık seçiminin yaklaştığı şu günlerde, istihareye yatmak için uyku ilacı ala ala tepe-sersemi oldular. Bu şerefli mevkie Parlamentomuz kimi seçecek acaba diye hop oturup hop kalkıyorlar. Üstlerine vazifeymiş gibi sanki! Yahu, ne zamandır Cumhurbaşkanlığı parolamantarlar tarafından seçiliyor. Parlamenterlerin işi, işlevi ve de görevleri bu! Atatürk'ü, İsmet İnönü'yü, Aspirin Bayar'ı, Cemal Gürsel'i, Cevdet Sunay'ı hep onlar seçti ve de onlar seçecekler. Ya da seçmiş gibi görünecekler....

Ama madem iş, böyle bir açık-kapalı, arttırma değil, eksiltmeye düştü bu son seferinde, (Çünki adaylar arasında Damat Toker'in bile adı geçiyor. Oysa, hazretin Pembe Köşk'ü imardan boş vakti mi var?) ben de tevazuyu bırakıp bir yana, bahse giriyorum. Banko!

Banker Kastelli seçilmelidir Cumhurbaşkanlığına! Nedenlerini şöyle toparlayacağım:

Kendisi bikez Karadenizlidir. Sürmene'den. Ben de Karadenizliyim. Göreleli'yim. Çok mu öznel davranıyorum? Bu seçimde kim öyle davranmıyor ki! Sonra da, Saray muhallebecisi'nde (muhasebeci olarak) Maliye tahsil etmiştir. Para diye paralanan bugünkü Ekonomik Perişanlığımız da altınlanmayı onun kadar bilen kim var? "Tasarruf bonosu" işini Kurdaş devletin Maliyesini kurtaracağım diye önerdiğinde, bu önlemden yararlanıp kendini, dolayısıyla kendi devletini kurtaran kim oldu? Banker Kastelli tabii! Değil mi ki, Gemisini Kurtaran Kaptan ve Köşeyi Dönen Köşedir, böylece devlet gibi bir istidat olduğunu ispat etmedi mi kendisi?

Tahsili yokmuş, üniversite tahsili yani! Böyle küçük ayrıntılarla uğraşmayın, efendim! Borç verdiği paraları tahsil edebiliyor mu, siz ona bakın! Faiz ve Caız!.. Kendisi bi kez teşebbüs-ü şahsi sahibi. Tahvil, hisse, emlak, emtia hepsi onda. Serbest Piyasa'nın Serbest Sahibi. Yani Özgürlükçü! Özgür bir sermaye! Doları biliyor, Frangı, Markı'! Daha ne istiyorsunuz! Adam, kılını kıpırdatmadan zengin oluyor, başkalarını da zengin ediyor! Yeni ekonomi düzenimiz, yani IMF tarafından bize sağlık verilen yöntem, bu değil mi? Dış ülkelerle ilişkisi tam-tekmil! Verin İnsan'ı, ben size dışarı yollayıp içeri getirip paraya çevireyim.... hepsini biliyor bu işlerin...

Tek kusuru asker olmaması ama.....

YAA!....

Baksanıza, adamın, yukarda fora ettik, kendisinin forsu bile var şimdiden!....

HALKIN DİLİNDEN

Çarşamba'da oynanan oyunlar

Bu güne kadar faşistler tarafından öldürülen devrimcilerin katilleri bulunmamış oto elektrikçisi Muharrem Minoz'un katili Muhsin Uyanık zaman zaman ilçede elini kolunu sallıyarak gezmektedir. TÖB–DER Üyesi İ. Ethem Ünsal okuluna giderken yaylım ateşine tutulmuş, ateş edenlerden Ali Korkmaz halen yakalanmamış ve bu süre içinde Yüksel Taş ve Durmuş Keskin adlı devrimcilerin öldürülmesinde de bulunmuştur. Polis tarafından aranmaktadır.

Halkevi iki kez bombalanmış iki kez de konulan bomba patlamadan imha edilmiştir. Kapatılan TÖB–DER lokali geceleyin kapısı kırılarak içeri girilip yakılmak istenmiştir. Faşistler bu eylemi yaparken dört polis memuru faşistlere hiç bir müdahalede bulunmamışlar ve adeta kaçmalarını sağlamışlardır. Polislere faşistlerin nasıl kaçabildikleri sorulduğunda, "Bize silah çektiler ve ateş ettiler, bizim silahlarımız ise ateş almadı" şeklinde yanıtlamışlardır.

9.2.1980 gecesi saat 24.00 ve daha sonrasına kadar polis ve bekçilerin devriye gezdikleri caddede bulunan DEV–GENÇ binasına saat 00.10 da faşistler tarafından içeriye girilerek yerleştirilen ve emniyet kuvvetlerinden alınan bilgiye göre

ordu malı olan bomba patlıyarak büyük hasar meydana getirmiştir. Bir gün sonra bombalanan binanın onarımını yapan arkadaşlar polis tarafından dağıtılmış ve arkasından yine faşist katiller derneği polisin gözü önünde tahrip etmek istemişlerdir.

Bütün bu olayları yapanlar ve tertipleyenler açıkça belli olduğu halde ilçemizin kaymakamı ve savcısı bütün bu olanlar karşısında duyarsız kalabilmekte ve hatta ilçemizin doğu yakasının faşistlere terkedilmesine göz yummaktadırlar.

Faşist caniler halktan zorla haraç topladıkları halde emniyet kuvvetleri sessiz kalmaktadırlar. Bu faşist canilerin bir çoğu dışardan getirilmekte ve bizzat MHP'li ve AP'li yöneticilerce korunmaktadır.

27.2.1980 günü faşist baskıları ve zamları protesto mitingi yapılacakken, miting gününe iki gün kala faşistler, mitingi engellemek için yeni tertiplere giriştiler. İlçemizin kaymakamı bu tertiplere alet olarak mitingi iptal etmek için ve halkın mitinge katılmasını önlemek amacıyla köy muhtarları ile toplantılar yaparak halkın çarşıya gelmemesini bizzat söylemiş ve köy camilerinin hoparlöründen anons yaptırmıştır. Daha sonra tertip komitesinden bir arkadaşı gözaltına aldırarak bu gerekçe ile mitingi iptal etmiştir. Ama biz devrimciler şunu biliyoruz ki halka karşı olan bütün tertipler eninde sonunda boşa çıkarılacaktır.

ÇARŞAMBALI DEVRİMCİLER

Yeni bir yöntem

İlimizi yönetmek için gecesini gündüzüne katan Valimiz Kayacan, göreve başladığı günden bu yana işverenleri ve özel iş yerlerini dolaşmaktan ayaklarına kara sular inmiş.. Bütün bunlar yetmezmiş gibi, bir de "anarşist" öğretmenler belası çıkmış karşısına. Ama o bu konuda kendine özgü bir yöntem uygulamış. Uygulamış olduğu bu yöntemi bir yetkilinin sormuş olduğu soruya verdiği yanıttan öğreniyoruz. Soru ve yanıt şöyle:

-"Sayın Vali Bey bu öğretmenleri nasıl açığa aldınız?"

-"Bütün öğretmenlerin verdiği ifadeleri önüme aldım. İfadelerinde, "direniş"e katıldım diyenleri bir yana, eyleme katıldım diyenleri de başka bir yana ayırdım.

Sonra da, direnişe katıldım diye ifade verenleri açığa aldım."

Ne kadar kolay gördünüz mü? Vali Bey direnişe katılanlarla eyleme katılanları aynı kefeye koyamazdı elbette!

Gülşen SAN – KOCAELİ

Tüm tuğla işçilerine

Bizler, Derbent nahiyesi işçileri olarak tüm tuğla işçilerine çağrıda bulunuyoruz. Saati, küreği belli olmayan ağır iş koşulları altında, sigortasız çalışmak zorunda kalan tuğla işçilerinin beş aylık çalışma süresi normal bir fabrika işçisinin, ezicilik bakımından iki senesine eş değerdedir.

Sendikasızlık ve işsizler ordusunun var oluşu, işçilerin birbirinden habersiz olması tuğla patronlarının ekmeğine yağ sürmektedir.

Yapılan zamlar halk üzerindeki baskı ve şiddetlere karşılık aşağıdaki fiyatlar yaşam koşullarının çok alt düzeyindedir. Biz Derbent işçileri olarak özellikle Derbent civarı ve diğer bölgelerdeki işçi arkadaşların uyarılarımıza uymalarını istiyoruz.

1000 lira hesabı kesecek olan arkadaşlar 400 TL'den aşağı gitmemelidir. Diğer işçi arkadaşlarla beş aylık olarak işlerine göre, usta: 125.000 TL, kalasçı: 115.000 TL, çamurcu 110.000 TL, toprakçı 100.000 TL, bangetçi 85.000 TL, aracı ve arkacı 75.000 TL , kesip atıcı 60.000 TL., kalıpçı 50.000, sergici 35.000 TL'dan aşağı fiyatlarla çalışmamaları eskiden kesilen 18-20 bin tuğlanın 12 bine düşürülmesi için mücadele vermeleri gereklidir.

DERBENT TUĞLA İŞÇİLERİ

Görünen gerçekler

Adım adım ilerliyorum karanlığın karasına
Gözümde parıltı, gönülde ışık, yürekte umut...

Neye yarar
Tüm sevilerimle ışığa sarılışım.
Neye yarar, yürekteki umut
Kan kusturuyorlar ışığı görmek isteyenlere
...
Adımlarım karanlığa
Düşüncem o sonsuz aydınlığa gidiyor
durmaksızın

Bir el çıkıyor" dur"diyen
Büyüyor, büyüyor sarıyor çepeçevre -kıskaç
gibi-

Adımlara dur demek kolay
Ya gönüldeki ışığa
O'na dokunabilirler mi?
ASLA

Büyüyen umut,
Büyüyen, devleşen özlem,
Çocuğun gözvaşı nasıl durulur.

Yüreğinde aydınlık karanlığa ilerle
İlerle ki daha da zifiri karaltıları görebilesin
Gör ki gerçekleri kavrıyabilesin
Kavra ki "YETER BE" diyebilesin
Konuşmayanı harcarlar kardeş bu memlekette
Harcarlar hem nasıl bozuk para gibi.

Yüreğin taş,
Yüreğin ateş,
Yüreğin kardeş
Bağır olanca gücünle
haksızlığa
zulme...

Yaz yırt, yap boz
Ve anla gerçeğin gereğini
gereğin gerektirdiklerini

Dünya dönüyor bir çark misali
Ezenler sanık,
Ezilenler tanık
Bir de kanıt gerek
Bir değil, bin kanıt.
Yokluk...
Yoksulluk...
Yolsuzluk...

ELİF DİLEK

Tepecik Sağlık Meslek Lisesi'nden

Bizler devlet hesabına parasız yatılı Sağlık Meslek Lisesi'nde (hemşire bölümü) öğrenim görmekteyiz. Fakat bu ne ölçüde yerine getiriliyor? İşte tüm sorun da bu. Bunun yanında bozuk eğitimde çabası.

Parasız yatılı okullara bakanlıktan yönetmelik gönderilir. Yönetmelikte öğrenciye verilecek eşyalar ve disiplin kuralları belirtilir. Biz öğrenciler bu yönetmelikte disiplin kuralları dışında ne var ne yok bilmeyiz. Çünkü öğrenirsek haklarımıza sahip çıkarız. Bu yüzden saygı değer(!) müdürümüz toplantılarda disiplinin dışında hiç bir şey okumaz. Bizler diğer bölümleri de okumasını istediğimizde, "sizlerle ilgili olan yerleri ben okuyorum" diye cevap alırız.

Genel olarak parasız yatılı okullarda öğrencinin ihtiyaçları asgari düzeyde karşılanır. Bizim okulda ise devede kulak örneği çok az ve zorunlu olanlar karşılanır. Şöyleki, yatak, yemek (yiyebilirsen), forma, ayakkabı gibi. Bunların dışında tüm ihtiyaçlarımızı kendimiz karşılamaktayız. Müdürden istediğimiz zamanda ödenek gelmedi şeklinde yanıt alırız. Bunlardan sonra da 1. sınıf için 20, 2. sınıf için 25, 3. sınıf için 30, 4. sınıf için 50 lira gibi gülünç miktarda harçlık alıyoruz. Sanki tüm ihtiyaçları karşıladılar da sıra harçlığa geldi. Hem de her öğrencinin ihtiyacı aynı olduğu halde sınıflara göre farklı veriliyor. Bugünkü "hayat koşullarında bu gülünç harçlıklarla ne alınabilir?"

Bizlerin bu okullarda toplanmasının nedeni maddi zorluklardır. Hepimiz emekçi çocuklarıyız. Tabii bütün bunlar devletin emekçi çocuklarına verdiği değeri açıkça göstermektedir.

Bir de eğitim sorununa değinmek istiyorum. Okulum lise dengi olduğu için tüm lise derslerini görmekteyiz. Bir yığınla meslek dersi görmekteyiz. Meslek derslerinin kitabı yok. Bu durumda not tutmak zorundayız. Dersler not tutmakla geçiyor. Sınav günü ne yaparsan yap. İster papağan gibi ezberle, ister 1-2 al. Yani dersi derste öğrenemiyoruz. Bu durumda ileride ne derecede başarılı olabiliriz? Bizlere gelecekte büyük sorumluluklar düşüyor. Bu yetkisiz eğitimle bu sorumlulukları nasıl yerine getireceğiz.

Tüm bu sorunları bizim kadar yetkililerinde düşünmesi ve çözüme gidilmesi arzumuzdur.

TEPECİK SAĞLIK MESLEK LİSESİ ÖĞRENCİLERİNDEN BİR GRUP

Demir karaborsacılığı

Bu mektubu yazmamın nedeni geçenlerde televizyon programında gazeteciler ile Maliye Bakanı İsmet Sezgin arasındaki konuşmayı dinlemem. Maliye Bakanı gazetecilerin sorduğu soruya karşılık diyordu ki, "Haksız kazanç sağlayan herkesten hesap soracağız! Hiç kimse bu konuda tereddüt etmesin." Bunu demesine rağmen yeni çıkardıkları yasalarla belli bir kesimin haksız kazanç sağlamasına çanak tutuyorlardı. Bu konuda bir örnek vermek istiyorum.

Karaınan'ın Piri Reis Mahallesi'nde Sağlık mevkiinde Garanti Bankası tarafından 120 dairelik üç blok apartman yaptırılıyor. Müteahhit zamları daha önceden duymuş olacak ki, zamlardan 20-25 gün evvel başlayarak zamlar açıklanana kadar inşaatın başına yaklaşık 800 ton demir yıktırıyor. Fakat bir taraftan halk 2-3 ton demir almak için 3-4 ay sıra beklerken müteahhit bir anda yıktırdı koca demiri.

Sayın Maliye Bakanı, acaba Armutlu gibi haksız kazanç sağlayan kapitalist kişilerden millet huzurunda hesap sormayacak mısınız? Yoksa yeni çıkardığınız yasaları ileri sürüp haksız kazanç sağlıyan sermaye sınıfının daha fazla kâr etmesine göz mü yumacaksınız?

ORHAN KARAMAN KONYA

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

13 MART

1965 Bursa'nın Orhaneli ilçesinde bulunan Madencilik Ticaret Şirketi'ne ait Krom Madeninde çalışan işçiler, ücretleri verilmediği için greve başladılar.

1970 İstanbul'da Nevşehirliler Yün İplik Dokuma Kollektif Şirketi'nde çalışan Teksif üyesi 140 işçi greve çıktı.

1970 İstanbul'da Avrupa Naylon İplik ve Çorap Sanayii A.Ş'nde Teksif üyesi 162 işçi greve başladı.

1975 SSK'nın Diyarbakır, Gaziantep, Antalya, Kütahya, Eskişehir, İzmit, Samsun, Manisa ve Zonguldak şubelerinde Sosyal-İş Sendikası'na bağlı 5,000 işçi SSK'nın sözleşmede işçi oldukları kabul edilmiş olan 3500 kişiyi memur sayması üzerine greve başladı.

Diyarbakır'da Amerikalılara ait Silvan 1 Eylül sondaj kuyusunda çalışan Kimya-İş Sendikası'na bağlı 40 işçi greve çıktı.

1976 ANKARA'DA FAŞİZMİ PROTESTO MİTİNGİ YAPILDI

Ankara'da memur kıyımına son verilmesi, MC iktidarının iş başından çekilmesi 141 ve 142. sayılı yasaların kaldırılması, DGM'lerin iptali, öldürülen gençlerin katillerinin bulunması amacıyla, 10 demokratik kuruluşun katıldığı faşizmi protesto mitingi yapıldı.

1977 METİN ÖZTÜRK

Ankara Etlik'te devrimci öğrenci Metin Öztürk, Ahmet Tekbaş adlı polis tarafından öldürüldü.

DÜNYA BASININDA 12 MART

"12 Mart döneminde binlerce kişi tutuklandı. İşkence gördü, yargılandı ve hüküm giydi. Bunlar kapatıldıkları yerlerde yemekten, içecekten, uyuyacak yerden yoksun zor günler geçirdiler."

FRANSIZ BASINI

Le Monde Diplomatique

12 Mart: Sanayi burjuvazisi Demirel'i terketti

Demirel Hükümeti sanayi burjuvazisinin istediği önlemleri alamamıştı. Sanayi burjuvazisi, ulusal gelirden daha çok pay isteyen halk kitlelerinin yükselen tepkisini önleyebilecek daha güçlü bir yönetim istiyordu. Fakat bu da sosyalist hareket ve sendikalar nedeniyle oldukça zordu. Başka bir etken de Amerika Birleşik Devletleri'nin endişesiydi. ABD, anti-amerikancılığın yaygınlaşmasından ve genişleyen sol hareketten dolayı hoşnutsuzdu. Demirel'i terketmek zorunda kalan sanayi burjuvazisi, Anayasa'da yapılan değişiklikten, sendikalara ve sola uygulanan baskıdan ötürü şimdi çok memnundur.... Ama 12 Mart 1971, "İlerici ordu" efsanesine son verdi.

17 MART 1972

●●●

Le Monde

Üç gencin asılması bir işe yaramadı

Askeri darbeden bu yana, daha önce hiç görülmemiş bir baskı gündeme geldi. Yalnızca solcular değil, aynı zamanda ılımlı sol ve liberaller de aynı baskının altındalar. "Türkiye Demokratik Direnişi"nin bültenine göre, onbinden fazla kişi gözaltına alındı ve bir çoğuna işkence yapıldı. Fakat bu baskının tepkileri, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın asılmasının (yönetime) hiçbir şey sağlamadığını, tam aksine yeni huzursuzluklara yol açtığını göstermiştir.

HAZİRAN 1972

●●●

Le Nouvel Observateur

Polis:"Şimdi tutuklayın, sonra incelersiniz !"

Hükumet aşırı gruplar karşısında bugüne kadar zayıf davranmakla suçlandıysa da, şimdi körü körüne bir baskı politikasına başvurdu. Parola: "Şimdi tutuklayın, daha sonra incelersiniz" Birçok polis servisi, koordinasyondan tamamen yoksun, birbirleriyle etkinlik yarışı içindeler. Sadece öğrenciler tutuklanmadı. Birçok tanınmış aydın, ülkenin en tanınmış yazarı Yaşar Kemal ve birçok yayıncı ile gazeteci tutuklandı.

31 MAYIS 1971 - 6 HAZİRAN 1971
DAVİD TONGE

●●●

"Türkiye yabancı sermaye için çekici hale geldi"

"Türkiye yeniden sakinleşti ve yabancı sermaye için çekici bir görünüm kazandı" Nihat Erim'in iktidara gelir gelmez yaptığı ilk iş, Anayasa'yı değiştirmeye çalışmak oldu. Anayasa'yı, "Türkiye için bir lüks" olarak niteledi. Anayasa'nın değiştirilmesinin ötesinde, yaptırım güçleri kuvvetlendirildi. Askeri güçler, her an "ulusal güvenlik" adına, her olaya müdahale etme hakkını kazandılar. Son on ay içinde sol güçler suskunluğa itildi. Sağ güçlere kan verildi. Evet, Türkiye yeniden sakin ve yabancı sermaye için çekici....

17 OCAK — 23 OCAK 1972
KENİZE MOURAD

●●●

Aydınlar 12 Mart'ı sevinçle karşıladılar ama karşılarında faşizmi buldular

İsminin açıklanmasını istemeyen bir Türk üniversite öğretim görevlisi tehlikeyi haber vermek üzere Paris'e geldi: "Benim ülkemde, dedi, okuyup-yazmak tehlikeli bir hale geldi" Ve konuşmaya devam etti: "İsrail Başkonsolosunun öldürülmesinden bu yana sistematik bir baskı var. Baskı altında inleyenler bütün sol unsurlar değil yalnızca, ama benim de aralarında bulunduğum en ılımlı entelektüel burjuvazi de aynı baskıyla karşı karşıya. Yavaş yavaş bütün üniversitenin boynu vuruldu ve basın özgürlüğü hiçe indi"

Bu aydın, üniversitelerde Demirel'in düşüşünün sevinçle karşılandığını, kimsenin , o zamanlar, Yunan Cuntasına benzer "önemli reformlar ve sol yıkıcılığı başarısızlığa uğratma örtüsü altında bir çeşit faşizm getirmek" istendiğinin anlaşılmadığını söyledi.

14-20 HAZİRAN 1971
CHRİSTİNA BENER

İSVEÇ BASINI

Vi

Türkiye'de terör, her türlü muhalefetin dişini sökmüştür

Hoşgeldiniz başdöndürücü bir ülke olan Türkiye'ye!.... Burada terör, her türlü muhalefetin dişlerini sökmüştür.... Sendikaların ve siyasi örgütlerin faaliyetlerinin yasaklanmasına karşın, Türkiye halkı direnişini sürdürüyor. Ocak ayında, 2000 kişi-aydınlar, avukatlar, teknik elemanlar, Parlamento üyeleri-ölüm cezasına karşı bir dilekçeye imzalarını koydular. 10 gerilla liderinin katledilmesinden sonra öğrenciler, Ankara'da protesto gösterileri düzenlediler. Tüm ülke çapında toprak işgalleri, hükümetin önlemleriyle engellendi.

15 TEMMUZ 1972

Expressen

Dünyada terörden bu kadar çok bahsedip, terörü kendisi uygulayan rejim yoktur

Dışardan bakıldığında Türkiye bir demokrasiye benziyor. Ama, bu duvarın arkasında vahşi bir terör saklı... Gerillalar, avlanacak vahşi hayvanlarmış gibi öldürüldüler. Dünyada, "teröristler"den bu denli çok bahsedip, kendisi terörü bu kadar çok kullanan bir rejim daha yoktur.

31 TEMMUZ 1972
THOMAS HAMMARBERG

Portekiz'de köylülere dağıtılan topraklar zorla geri alınıyor

LİZBON(AJANSLAR)

Portekiz'de faşist rejimin devrilmesinden sonra kamulaştırılan ve tarım işçilerine dağıtılan toprakların, sağcı hükümet tarafından yeniden eski sahiplerine devredilmesi kararının alınmasından sonra, güvenlik güçleri ile tarım işçileri arasında çıkan çatışmalar sırasında 18 kişinin yaralandığı bildirildi.

İki kollektif çiftliğin işçileri 1975 devriminden sonra uygulanan toprak reformu uyarınca kendilerine verilen toprakların eski sahiplerine verilmesini engellemek için güvenlik güçlerini durdurmağa çalıştılar. Alentejo bölgesindeki Tarım İşçileri Sendikası bir bildiri yayınlayarak, Ulusal Muhafızların işçilerin üzerine ateş açtığını bildirdi.

Merkez sağ hükümetin başbakanı Sa Carneiro toprakların eski sahiplerine geri verilmesi işlemini hızlandırırken, tarım işçileri Lizbon ile İspanya arasındaki anayolda trafiği engellediler ve büyük gösteriler düzenlediler.

Hükümet ise toprakların geri verilmesi konusunda kararlı olduğunu ve güvenlik güçlerinin kendilerine verilen "görevi" yerine getireceğini bildirdi.

GÖSTERGE

Atatürkçülük ve Kemalizm

Arslan Başer KAFAOĞLU

Tarihte bilinen ve çok uygulanmış bir taktik, siyasi uygulama vardır. Bir gerici fikir ya da düzeni ileri fikirler, kutsal kişiler ve inançlara sarıp sarmalayıp, yığınları uyuşturmak. Bunun tarihten gelen birkaç örneğini verelim:

1—1814'te Cumhuriyetçi ve daha demokratik fikirlerin yayılmasını önlemek ve monarşileri ayakta tutmak için geçici bir ittifak kuruldu. Bu ittifakı o zamanın en gerici monarşileri desteklediler. Rus Romananof hanedanı çarları, Avusturya Habsburg hanedanı imparatorları, Prusya kralları. Fikir Avusturya-Macaristan İmparatorluğu Başbakanı ve ünlü diplomat Metternib'ten gelmişti. Bu zülum ittifakının adı neydi bilir misiniz: Mukaddez İttifak

2—Hitler ve Mussolini faşizmi yaymak için birleştiler. Bir düzen takdim ettiler dünyaya. Firavunlar kadar eski bu zorba düzenin adı neydi bilir misiniz: Yeni düzen.

Bunun gibi Türkiye'de de gericiliği, tutuculuğu savunanlar karşımıza hep Atatürkçülüğü ve bunun çarpıtılmış şekli olan "Kemalizm"i çıkarırlar. Aslında Atatürkçülüğü belli zamanlarda sömüren, en iyi sömüren CGP Genel Başkanı Sayın Turhan Feyzioğlu'nun deyimiyle Atatürk yaşamında daima "pragmatist" yani belli çabayla en yüksek yararı sağlamayı amaç tutan bir davranışlar bütünü izlemiştir. Böyle bir davranışın siyaset ilkelerini bir sistem haline, getirdiğini anlatabilmek güçtür. Zaten Atatürkçü olduğunu ya da Kemalist olduklarını ileri sürenler, Atatürk'ün ne yapılmasını istediğini değil de neye karşı olduğunu vurgulamakta yarış ediyorlar. Atatürk "izm"lere karşıydı. Güzel ama bir fikir ve siyaset sistemi karşıtından değil aslından tanımlanır.

İşin aslına girilince, Atatürk 1930'a kadar sistemli olmasa da özel kesimin bir şeyler yapabileceğine inanmıştır. 1930'da bunun tam karşıtı olarak sanayiin hafif dalları (Şeker, tekstil, kundura, vb.) ancak devlet tarafından kurulacağına inanmıştır. Bu yolda çalışmalar yapılmıştır. 1937'de toprak reformu yapılmasını Meclis'in açılış demecinde öğütlemiştir. Ama hiç bir demecinde ya da hiç bir uygulamasında "yabancı sermaye olmadan kaldırılamaz" demiştir. Dediğini ileri sürenler varsa buyursun. Ancak Atatürk'ün ekonomi alanındaki fikirlerinin açık ve seçik olduğu-yukarda yazdığımız bir nokta dışında- yazılamaz, söylenemez. Kim ki yabancı sermayeye onun zikrine inanır, ülke kalkınmasını ona dayandırmak ister, o kişi yabancı sermayeye karşı çıkanlara Atatürk ilkelerinden söz edemez.

Atatürk'ün döneminde fikir ve siyaset özgürlüğü vardı denemez. Ama Atatürkün özellikle "komünizme karşı" olduğunu ifade etmek olayların akışına karşıdır. Örneğin İstanbul'da gizli komünist parti kurma ve ona komünist enternasyonali paralelinde hatta yedeğinden yürütmekle suçlanan ve suçları Mahkemede sabit olanların yiyeceği ceza idamdır. Bu hükmü getiren Türk Ceza Kanunu'nun 141-142'nci maddeleri ancak Atatürk'ün iktidarının son günlerinde yasalaşmış ve bugünkü şeklini de 1930'dan sonraki tutuklamalardan sonra almıştır.

Atatürk'ün çeşitli alanlardaki fikirleri ve uygulamalarından bir tanesi vardır ki, bu hiç değişmemişti. O da savunma ve dış politika görüşüdür. Atatürk dış politika ve savunmada sadece kendi gücüne güvenmeyi ilke edinmişti. Büyük güçlerle anlaşıp onlarla "ortak savunma planları" yapmazdı asla.... İşte asıl bu ilke dolayısıyla, bugün Atatürk'ten sonra gelen geçen hiç bir iktidar ve muhalefet partisi (mecliste yer almış olanları) kendi ayıplarını örtmek için Atatürk'e sığınmazlar. Hele yakındaki komşusuna karşı uzaklardan yandaş aramak Atatürk'ün politika sözlüğünde hiç yer almamıştır. Durum bu iken yaptıklarından halka karşı utanca düşüp kendini savunmak için büyük kavramlara ve hele bir ulusun saygınlığını kazanmış Devlet kurumlarına sığınmak. Her şeyden önce o büyük kavramlara ve Devlet kurucusuna halkın saygınlığını azaltır. Atatürk'ün asıl düşmanları bunlardır.

Bu gazete ve bu satırların yazarı fikirlerini hiç bir kişi, ya da kutsal kavrama sığınmadan "doğru" olarak bildiği için savunur. Her türlü sömürücünün olduğu gibi bu sömürünün de maskesini indirecektir.

İTALYAN BASINI

L'Unita

Askeri darbeyi olumlu olarak nitelemek yanlıştır

Türkiye'de askeri darbeden sonra (....) yeni kurulacak hükümetin başına, mücadele grupları dışında, partiler-üstü bir kişi getirilmek isteniyor. Diğer bir deyişle silahı elinde bulunduran, somut kuvvete sahip olanların kolaylıkla oynatabilecekleri bir kukla Başbakan aranıyor.(....)

Sol eğilimli bazı siyasal çevrelerin, askeri darbeyi olumlu karşıladıkları, yozlaşmış ve karşı devrimci bir hükümet idaresine son verilmesini desteklediklerı belirtiliyor. Bu kanımızca kesinlikle yanlış bir görüştür.

15 MART 1971

●●●

Intelligence Digest

Askeri Liderler Türkiye'yi NATO dışına çıkmaktan kurtardılar

Askeri liderlerin hareketi mutlulukla karşılanmalıdır. Türkiye'de siyasi ortamın daha da kötüye gitmesine fırsat verilseydi, Yakın ve Orta Doğu'da bulunması, Sovyetler Birliği ile NATO arasında yegane kara sınırı olan bir bölge olması bakımından stratejik alanda büyük önem taşıyan bir bölge zayıflamış olurdu..

NİSAN 1971

●●●

Revue de Politique Internationale

Dört yol ağzındaki Türkiye

Türkiye'de bir askeri darbe oldu. Türkiye, Batılı askeri müttefiklerine karşı yüklendiği taahhütlerinden imkan nispetinde kurtulmaya çalışması ve bu arada öğrenci hareketlerinde ve siyasete yavaş yavaş karışmakta olan işçi sınıfında kuvvetli bir Amerikan aleyhtarlığı cereyanının belirmesi, özellikle Washington'u bütün bu olup bitenleri yakından izlemeye mecbur kılmaktadır. Esasen Türkiye'de "parlamento-dışı" muhalefet öyle bir hava yaratmış bulunmaktadır ki, "Altıncı Amerikan Filosu" Anadolu limanlarını kullanma yeteneğinden mahrum edilmiştir.

20 MART 1971

İNGİLİZ BASINI

The Guardian

Türkiye'de baskılar

Sol eğilimli aydınlar, çoğunlukla dayanağı olmayan bahanelerle, gözaltına alınıyorlar ve şehir gerillaları ya da devrimci gruplarla ilişkileri olduğu şüphesi üzerine işkenceye tabi tutuluyorlar. Sağ kanat bile, bu tür tutumların, tepkilere açık olduğunu söylüyor... Tüm sol eğilimli dergi ve gazeteler kapatıldı. Üniversitelerde birçok profesör gözaltına alındı, tutuklandı, sürüldü.

4 ARALIK 1971

●●●

Sunday Times

Geçici sakinlik

Türkiye'de görünürde bir sakinlik hüküm sürüyor, ama hala 1800 kişi komünist eylemleri nedeniyle mahkemelere çıkarılmak için bekliyor. Geçen hafta Deniz Gezmiş ve diğer iki arkadaşı hakkında verilen idam kararı parlamentoda onaylandı. Ama, ölüm cezasının kaldırılmasını isteyen bir dilekçe hazırlandı. Bu dilekçe derhal 1764 kişi tarafından imzalandı. Bu kişilerin arasında politikacılar, yargıçlar, yazarlar, mühendisler, mimarlar, işçiler ve eski Hava Kuvvetleri Komutanı vardı. Erim, sıkıyönetimi, bir ay için ilan etmişti, ama sıkıyönetim uzadıkça uzadı ve bir yıl sonra, hala bütün gücüyle devam ediyor.

19 MART 1972
ERİC MARDEN

ALMAN BASINI

Suddeutsche Zeitung

Baskı, enflasyonu ve huzursuzlukları engelleyemez

Başbakan Nihat Erim'in iktidara gelir gelmez attığı ilk adım, "aşırıları" ezmek bahanesiyle sıkıyönetim ilan etmek oldu. Daha sonra, tüm sol eğilimli dernekler ve Marksist öğrenci kuruluşları kapatıldı. Gerçekte bir komünist parti bile olmayan TİP de kapatıldı. Bunun yanısıra, çok sayıda aydın, yazar, gazeteci ve profesör askeri mahkemelere çıkartıldı. Fakat tüm bu sert önlemlere karşın, enflasyon hızla yükseliyor, Er veya geç, ülke yeni huzursuzluklara sahne olacak. Ve asıl o zaman, kanun ve nizam asla yerine oturtulamayacak.

RUDOLPH CHİMELLİ
8 EKİM 1971

●●●

Der Tagesspiegel

Sıkıyönetim aydınlara karşı

Bir NATO ülkesi olan Türkiye'de sıkıyönetim ilan edilir edilmez, aydınlar, yazarlar, öğrenciler, gazeteciler ve sanatçılar askeri mahkemelere çıkartıldı. Bir çeşit Demokles kılıcı, tüm sol eğilimli aydınların başının üzerinde sallanmaya başladı. Bu yetmezmiş gibi, yetkililer, siyasi tutuklulara ağır işkenceler yapıyorlar. 1961 Anayasası da tamamen değiştirildi.

8 ŞUBAT 1972

İsrail hükümeti, Arap topraklarını kamulaştırıyor

KUDÜS (AA)

İsrail hükümeti, yeni yerleşim merkezleri kurmak amacı ile Kudüs yakınlarındaki Arap topraklarının geniş bir bölümüne el konulması yolundaki planlarını açıkladı.

Maliye Bakanlığı yetkilileri, Bakan Yigael Hurtcitz'in imzaladığı kararın İsrail tarafından 1967 savaşında işgal edilen İsrail'in kuzeyindeki Arap topraklarının 450 hektarlık bir bölümünün istimlak edilmesini öngördüğünü duyurdular. Bir bölümü istimlak edilecek bu topraklarda Araplar yaşamaktadır.

Karar, BM Güvenlik Konseyi'nin 10 gün önce Arap topraklarından tüm Yahudi yerleşim merkezlerinin kaldırılmasını öngören tasarının ardından alındı.

• İran'da toprak reformu başlatıldı

Karar petrol gelirlerine olan bağımlılığı azaltmak ve ülkeyi yiyecek açısından kendi kendine yeterli duruma getirmek için alındı.

TAHRAN(A.A)

İran, petrol gelirlerine olan bağımlılığı azaltmak ve ülkeyi yiyecek maddeleri bakımından kendi kendine yeterli bir hale getirmek için toprak reformu başlattı. İran Devrim Konseyi kısa bir süre önce halk oyuna sunulan toprak reformunun uygulanması, devlete ya da büyük toprak sahiplerine ait toprakların dağıtımının planlanması için Tarım Bakanı Yardımcısı Rıza Asfahaniyi görevlendirdi.

Rıza Asfahani, gazetecilere yaptığı açıklamada önce toprakları küçük parçalara ayırarak tek tek kişilere dağıttıklarını ancak ürünün bekledikleri gibi olmadığını bu nedenle 200 hektarlık parseller üzerine yirmi aileden oluşan kooperatifler kurduklarını belirtti. Dağıtılacak topraklara yerleşecek olanlara araç-gereç verileceğini ancak para yardımının artırılmayacağını söyledi. Asfahani, hükümetin yüzbinlerce hektarlık alanı kamulaştırmayı planladığını açıklarken, bir yerel gazete daha şimdiden 300 bin hektar alanın kamulaştırıldığını bildirdi.

Kamulaştırmaların başkentin güneyinde büyük yankılar uyandırdığı ve büyük toprak sahiplerinin, kapitalistlerin kamulaştırmalara karşı direndiğini belirten Asfahani, ülkesindeki köylü nüfusunun çok fazla olduğunu o nedenle bu direnmelerin önemsiz olduğunu kaydetti.

Mürsel DELEN
(1955 - ...)

Emperyalizme, sömürgeciliğe, faşizme ve her türlü gericiliğe karşı Ala Rızgari saflarında mücadele ederken şehit edildi.
Anısı yaşatılacak.

Ankara ve Ş. Koçhisar'daki Proleter Devrimci Arkadaşları

(Demokrat: 946)

Mürsel DELEN
(1955 - ...)

13.3.1979 tarihinde, emperyalizme, sömürgeciliğe, faşizme ve her türlü gericiliğe karşı Ala Rızgari saflarında mücadele ederken şehit edildi.
Anısı yaşatılacak.

Diyarbakır, Ankara, Ergani, Siverek, Van, Varto, Malazgirt ASKD-DER

(Demokrat: 947)

Mürsel DELEN
(1955 - ...)

Yiğit kardeşim,
Seni katletmekle kurtulacaklarını sananlar yaşayan anın karşısında günde bin kere ölüyorlar.
Varsın onlar ecel terleri dökedursun, proleter devrimci hareket kök saldı.

Ağabeyin İkram Delen

(Demokrat: 944)

Mürsel DELEN
(1955 - ...)

Seni neden katlettiklerinin bilincindeyiz.
Ve haklı mücadeleni daha iyi kavradık.
Anını yaşatacağız.

AİLESİ

(Demokrat: 945)

Fransa'daki Türkiyeli kaçak işçiler yeniden açlık grevine başladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fransa'nın Clermont-Ferrand kentinde çalışan ve oturma-çalışma izni almak için mücadele eden kaçak Türk işçilerinden 12 inşaat işçisi Paris'teki arkadaşlarının izinden açlık grevine gittiler. Daha sonra grevlerini sürdürerek kiliseyi boşaltıp, Fransa'nın en büyük işçi konfederasyonlarından biri olan CFDT'nin malı olan bir binada isteklerini açıklamak amacıyla bir toplantı düzenlediler.

Hükümetin bu konudaki önerileri sonucunda, kaçak Türk işçilerinin yalnızca % 20'sine çalışma ve oturma izni sağlanacak. CFDT'nin binlerce kaçak Türk işçisi arasında yaptığı bir anketin sonuçlarına göre, Fransa'daki kaçak Türk işçilerin yalnızca %38.5'i 1976 sonundan, yaklaşık % 25 kadarı ise 1 Temmuz 1976'yı çalışma ve oturma izni verilmesinde sınır olarak saptamıştı.

GÜNÜN GÖZLEMİ

Düşman

Turhan TEMUCİN

Geçtiğimiz yaz iki kez Yılmaz Güney'i görebilmek amacı ile Armutlu denizinden İmralı'ya doğru yola vurduk. İlkinde İmralı'ya çok az kala ve sabaha karşı handiyse batıyorduk ve geri döndük. Orhan Reis'in gırgır teknesi alabora olmaktan zor kurtuldu. İkincisinde daha Bozburun açıklarından geri döndük. Yazın ortasında Yılmaz'ın yazgısından mı, bizimkinden mi bilemem ne zaman yola vursak deniz patlıyordu. Ve Yılmaz'ı göremedik. Bir aydan fazla süre ben Armutlu' da, Yılmaz İmralı'da karşı karşıya durduk da görüşmek olanağını bulamadık. Durgun havalarda uzaktan görünen İmralı'nın silüetine bakıp bakıp, dostum, yiğit dostum Yılmaz'ın silûetini de İmralı üzerinde görür gibi olurdum.

Orta ve Güney Amerika'nın en büyük yazarlarından olan Asturias'ın ünlü eserlerinden "Sayın Başkan"ın garip bir yazgısı var. Orta ve Güney Amerika ülkelerinde ne zaman bir ihtilâl ve darbe havası esse, kitapçı vitrinlerinden önce "Sayın. Başkan" kaldırılıyor. Oysa Asturias'ın savına göre "en tehlikesiz" eseri de "Sayın Başkan"mış!

Türkiye'de de ne zaman bir faşizm havası esse, Yılmaz Güney'in başına mutlaka bir iş gelir. 12 Mart'ta böyle oldu, MC'ler döneminde böyle oldu, şimdi şu kerhen destekli ve örtülü MCdöneminde deöyle oluyor.

Çünkü faşizmin Türkiye'de kendi için gördüğü tehlikelerden en büyüğü Yılmaz'dır. O, halkı belli bir bilinç düzeyine ulaştıran yiğit bir fikir emekçisidir. Bir büyük halk dostudur. Filmleri ile, yazıları ile, konuşmaları ile, kişiliği ile faşizme karşı tek başına bir kale gibidir. Ol nedenle işte, faşizmin Yılmaz'la uğraşması doğaldır.

Senaryosunu Yılmaz'ın yazdığı "Düşman" filmi 30. Berlin Film Festivalinde iki ödül birden aldı. Ödüllerden birisi "İnsani değerleri ve toplum yaşamını en iyi dile getiren senaryo" ödülüdür. Ayrıca da, Uluslararası Katolik Film Organizasyonu da "en iyi film ödülünü" Düşman'a verdi.

En çiğ, en çılk ve mastürbasyon filmlerine sesi bile çıkmayan bizim sansür kurulu ise Yılmaz'ın "Düşman"ına Türkiye'de oynatma izni vermedi. Hem de (kamu düzenini ve güvenliği zedeleyici) bularak! Uluslararası film festivalinde insani değerleri ve toplum yaşamını en iyi dile getiren film olarak ödül alan Düşman, Türkiye'de kamu düzenini ve güvenliği zedeleyici bulunuyordu!

Biz nasıl Yılmaz'ın o yiğit silûetini bir aydan fazla bir süre İmralı üzerinde görür gibi olduysak, faşizm de Türkiye'de Yılmaz'ı hep kendisi için bir büyük tehlike olarak gördü ve yapacağını da öyle yaptı. Selâm Yılmaz arkadaş, Düşman'a da dostça selâm.

Bir gün mutlaka, yalnız Armutlu denizindeki değil, tüm denizlerdeki fırtınalar yenilecektir. Ve güneşli ve aydınlık ve mutlu sahillere çıkılacaktır...

ÜNLÜLER

TV Daire Başkanlığı, içinde 29 ad bulunan bir listeyi kültür şubesi başkanlığına yollayarak bu kişilerle "ünlülerimiz" adlı bir dizi yapılması için emir vermiş. Bu ünlüler arasında kimler yok ki?

Celâl Bayar, Osman Bölükbaşı, Cevdet Sunay, Kasım Gülek, Nihat Erim, Osman Kibar, **Cemal Tural, Mehmet Turgut**, Naim Talu **falan, filân!**

Bu ünlülerin hepsi yaşıyor. Yani yaşayan ünlülerimiz **bunlar. Ben olsam bunların içine** daha başka yaşayan **ünlülerimizi de alırım.** Örneğin Ali Elverdi, Faik Türün, Alpaslan Türkeş, Turhan Feyzioğlu, Mıgırdıç Şelefyan, Yahya Demirel, Vehbi Koç, Sabancı, Halit Narin, bilirkişi uzmanı Ord. Prof. Sulhi Dönmezer, Turgut Özal vesaire vesaire!...

Ne var ki bu ünlülerin çekimini yapacak yapımcı da bulunamıyormuş. Ondan kolayı ne var? Verirsin Süleyman Demirel'in eline kamerayı çekiverir tüm diziyi yüz gün içinde. Filmin adı da "Düşman" olur. Yılmaz'ın Düşman'ının oynatılmamasına karşılık bu oynatılacağı için durum da 1—1 berabere kalır.

YOBAZ HAV HAV

TARİŞ Eski Genel Müdürü Erdinç Gönenç'in açıklamasına göre, 1978 yılından önce TARİŞ'de yalnızca tüccarın depoculuğu yapılırmış. Özel sektörün empoze ettiği fiatlarla alınan çiftçi ürünü TARİŞ'de depolanır ve sonra bu ürünler tüccara—ihracatçıya satılırmış. Böylece TARİŞ'in görevi tüccara depoculuk yapmaktan öte gitmezmiş. Bu nedenle 1977 de yani TARİŞ'in militanların elinde olduğu dönemde, 4.960.084 TL. olan birlik yatırımı, TARİŞ militanlardan temizlendikten **sonra 1978 yılında 384.402.807 TL.** na **çıkmış. Zeytinyağı işletmesinde kapasite** ise yıllık 9 bin tondan 64.500 tona çıkmış. Ve TARİŞ kooperatifçiliğe yönelmiş. Özel sektör TARİŞ'i sömüremez hale gelmiş. Çitçi ortaklar tefeciden korunmuş. Özel tefecinin, yani özel kesimin muhafızı olan komando militanlar devreden çıkınca pek çok çıkar musluğu da kapanmış. İşte bu nedenledir ki üçüncü ve kerhen destekli MC gelince aynı oyun yeniden oynanmak istendi ve bilinen olaylar oldu.

TARİŞ olaylarından sonra gerçek bu kadar ortada iken adamın birisi, köşesinden bakın neler diyor: TARİŞ'i bazı köpek doktorlar, köpek profesörler, köpek yazarlar, köpek parlamenterler kışkırttı!

Bizim bildiğimiz köpekten ne doktor olur,

(Devamı 7. Sayfada)

Seydişehir Alüminyum Tesislerinde üretim arttırılacak

Elektrik kısıntısı daha da artacak

● Donan alüminvum elektroliz hücrelerinin nasıl çalıştırılacağı bilinmiyor

SEYDİŞEHİR (YAŞAR GÖREN BİLDİRİYOR)

Başbakanlık ve Sanayi Bakanlığı yetkilileri arasında bir süreden beri devam eden görüşmeler sonucunda Seydişehir Alüminyum Tesislerinde üretimin arttırılması kararı alındığı ve bu amaçla 1977 yılından beri devre dışı bırakılan iki ünitenin yeniden üretime sokulacağı öğrenildi.

İki ünitenin yılda 600 milyon kilovat saatlik enerji tüketmesi yüzünden Seydişehir Alüminyum Tesisleri'nin yıllık toplam elektrik tüketimi 1.2 milyar kilovat saate çıkacak.

Enerji kıtlığı içinde bulunan Türkiye'de ünitelerin yeniden devreye girmesi halinde elektrik kesintilerinin dört saat olduğu yerde 8'e, 8 olduğu yerde 12'ye çıkacağı bildirildi.

Öte yandan Seydişehir tesislerinde 1977 yılında MC tarafından elektrik tüketimini azaltmak amacıyla devreden çıkarılan iki üniteye ait donmuş alüminyum elektroliz hücrelerinin nasıl çalıştırılacağı bilinmiyor.

Dünyada ilk kez meydana gelen böyle bir olayın uzmanları şaşırttığı, donan hücrelerin demontaj ve montajının bugünlerde başladığı öğrenildi.

Uzmanlar, montajın bitmesinden sonra da hücrelerin devreye girmesinden kuşku duyuyorlar. İki üniteye ait toplam 124 hücrenin yeniden çalışabilmesi yılda 600 milyon kilovatsaat elektrik enerjisi dışında, 1400 ton kriolit gerektiriyor. Eldeki kriolit stokunun ancak günlük üretimi sürdürmeye yeterli olduğunu belirten uzmanlar, ünitelerin yeniden devreye alınmasının çok güç olduğunu bildirdiler.

Şahin Akın'ın fotoğrafçı dükkanı da kendisinin olmadığı bir sırada kapısı kırılarak arandı. İçerdeki sandalye, makine ve tablolar yerlere saçıldı, tahrip edildi.

Zara'da evler gerekçesiz basılıyor

ZARA—SİVAS(ÖZEL)

Sivas'ın Zara ilçesinde güvenlik görevlilerinin ilerici ve devrimcilere ait ev ve işyerlerini hiçbir gerekçe göstermeden basarak aradığı bildirildi.

İlçede fotoğrafçılık yapan ve çevrede ilerici olarak bilinen Şahin Akın'ın dükkanına da kendisinin olmadığı bir sırada kapısının kırılarak girildiği ve içindeki eşyaların tahrip edildiği öğrenildi.

Güvenlik görevlilerinin bu tutumundan ilçe halkının tedirgin olduğu kaydedildi.

ÜRETİCİLER, TÜTÜNLERİN BALYALARDA ÇÜRÜMEYE YÜZ TUTTUĞUNU BİLDİRİYORLAR.

Doğu Anadolu ve Karadeniz Bölgesi tütün piyasasının bu ay içinde açılması istendi

YURT HABERLERİ MERKEZİ

Malatya Bölgesi ekici tütün piyasasının Mart ayı içinde açılması istendi.

Her geçen günün kendi zararlarına işlediğini ve tütünlerinin balyada çürüdüğünü vurgulayan üreticiler, daha fazla mağdur edilmemelerini istediler.

Geçen yıl da geciktirilerek açılan piyasadan üreticilerin zararlı çıktığı belirtilerek, piyasanın Mart ayı içinde açılması istendi.

Öte yandan Karadeniz Bölgesi Ekici Tütün Piyasası'nın geciktirilerek açılmasının tütün üreticilerini zor durumda bıraktığı bildirildi.

Piyasanın bir an evvel açılmasını isteyen üreticiler, tonga halinde 3-4 aydır bekleyen tütünlerin küflenmeye başladığını, dolayısıyla tütünün kalitesinin düştüğünü vurguladılar.

Konuyla ilgili görüşlerini açıklayan Gerze Ziraat Odası Başkanı Şükrü Aydoğdu, hayatın bu kadar pahalılanması karşısında baş fiyatın 200, ortalama fiyatın ise 150 liradan aşağı olmaması gerektiğini savundu.

Adana Tuhafiyeciler, Manifaturacılar, Züccaciyeciler ve Hırdavatçılar Derneği Başkanı:

"Asıl, akbabalar kemerleri sıksın"

ADANA (İbrahim ŞİMŞEK)

Adana'nın en eski derneklerinden Tuhafiyeciler, Manifaturacılar, Züccaciyeciler ve Hırdavatcılar Derneği Başkanı Mehmet Yıldız'a Demirel Hükümetinin son devalüasyonlardan sonra uygulamaya koyduğu aşırı zamlarla ortaya çıkan hayat pahalılığından sonra, küçük esnaf ve sanatkârların durumlarının ne olabileceği üzerine konuştuk. Yıldız, "Asıl 'akbabalar' kemerlerini sıkmalıdır" diyor. Dernek Başkanıyla söyleşimiz şöyle:

DEMOKRAT:
Sayın Yıldız, Kaç yıldan beri dernek başkanısınız?

YILDIZ:
1960 yılının ortasında şu anda başkanlığını yürüttüğüm derneği kurduk, o günden bu yana dernek başkanlığı yapıyorum.

DEMOKRAT:
Derneğinizin ne kadar üyesi bulunuyor?

YILDIZ:
Derneğimizin 2 bin civarında kayıtlı üyesi bulunuyordu ancak; son iki hafta içersinde üyelerimizden yaklaşık 500'ü işyerini kapattığı için üyelikten istifa ettiler.

● "ADANA'DA 30-40 BİN CİVARINDA KÜÇÜK ESNAF VARDIR. DEVLETİN BU KESİME DAĞITTIĞI KREDİLER BİR MÜTEAHHİDE VERDİĞİ KADAR BİLE DEĞİLDİR"

DEMOKRAT: Son devalüasyonlardan sonra Demirel hükümetinin uygulamaya koyduğu aşırı zamlarla birlikte ortaya çıkan hayat pahalılığını nasıl değerlendiriyorsunuz?

YILDIZ:
Tek kelimeyle dar gelirli insanların yaşama hakkının ortadan kaldırılmasına yönelik bir yöntem olarak değerlendiriyorum. Çünkü aşırı zamlarla ortaya çıkan hayat pahalılığını ne ülkemizin toplumsal yapısı götürebilir ne de halkımızın bütçesi götürebilir....

DEMOKRAT:
Zamlardan sonra derneğiniz üyelerinin günlük ticaret durumu nedir? Zamlardan önceki durum nasıldı?

YILDIZ:
Bilindiği gibi tüm küçük esnaflar satacağı malı bono karşılığı tüccardan satın alır. Zamlardan önce bono karşılığı yeterince mal alamıyorsa da, kendini geçindirecek kadar tüccardan mal alabiliyordu. Demirel hükümetinin, devalüasyonlardan sonra uygulamaya koyduğu aşırı zamlar sonunda küçük esnaf zamlardan önce bonokarşılığı tüccardan adığı malı satıp bitirdi. Şimdi ise ne bono karşılığı ne de peşin mal alabiliyor.

Durum böyle olunca esnaflarımız iş yapamadıkları için, işyerlerinin darabalarını indirip doğruca derneğe geliyorlar ve işyerlerini kapattıklarını belirterek dernek üyeliğinden istifa ediyorlar. Son bir hafta içersinde tam 600 derneğimiz üyesi küçük esnaf istifa ederek işyerlerini kapattılar. Kısacası Demirel hükümeti küçük esnafın yaşama hakkını ortadan kaldırdı...

Mehmet Yıldız

DEMOKRAT:
Küçük esnaflar devlet kredilerinden yararlanabiliyorlar mı?

YILDIZ:
Adana'da 30-40 bin civarında küçük esnaf vardır. Devletin bu kadar küçük esnafa dağıttığı

● "KÜÇÜK ESNAFI, KONFEDERASYONLARDA KÜÇÜK ESNAFIN YÖNETMESİ GEREKLİDİR. BUGÜN KÜÇÜK ESNAFI YÖNETENLERİN ESNAFLIKLA İLGİSİ KALMAMIŞTIR"

kredi miktarı bir müteahhide verdiği kredi kadar bile değildir.

Kredi konusunu toparlarsak, bir yılda devlet kredilerinden yararlanan esnaf sayısı 1200 ile 2000 civarındadır. Bunun dışında kalan esnafların devlet kredilerinden yararlandığı söylenemez. Devlet kredilerinden hiç yararlanamayan yaklaşık 27 bin küçük esnaf var.

KISA KISA

● TUNCELİ'de görevli beş öğretmen güvenlik kuvvetleri tarafından, kahvede otururken gözaltına alındılar. Öğretmenlerden dördünün ertesi gün serbest bırakıldığı, Cengiz Erdoğan'ın ise sıkıyönetimce tutuklandığı, orta öğretimde görevli altı, Bayındırlık Müdürlüğünden üç, Sağlık Müdürlüğünden altı, Tapulama Müdürlüğünden de bir memurun Yozgat, Çankırı Zonguldak illerine sürüldüğü bildirildi.

Öte yandan, Tunceli Lisesi gece bekçisi İsmail Kollu'nun lisedeki yazıları silmediği gerekçesiyle polisler tarafından okul binasında dövülerek komaya sokulduğu öğrenildi.

● DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası üyesi işçiler Ayazağa'da kurulu Sün-Jüt işyerinde greve başladı. Tekstil sendikasından verilen bilgiye göre işyerinde çalışan 85 işçi dün akşamdan itibaren grev yapıyor. Böylece Tekstil işkolunda 15 işyerinde 8.700 işçinin grevde olduğu öğrenildi.

Tekstil Sendikası bir süre önce toplu iş sözleşmeleri görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması nedeniyle 77 işyerinde 30 bin işçiyi kapsayan grev kararı almış ve bu kararı kademeli olarak uygulamaya başlamıştı.

● EŞME'de görevlerinden alınan 4 Ziraat teknisyeni, 2 veteriner sağlık memuru, Eşme Lisesi ve İmam Hatip Lisesi Müdürleri çeşitli yerlere sürgün edildi.

Müdürlerinin görevden alınması üzerine Eşme Lisesi öğrencileri bir günlük boykot yaptılar. Öğrenciler ayrıca düzenledikleri forumda sürgün ve kıyımları protesto ettiler.

Sürgün edilen memur ve öğretmenler, tayinlerinin yasa dışı olduğunu ve bu haksız uygulamaya karşı yasal yollardan mücadele edeceklerini açıkladılar.

● BALIKESİR faşist bir saldırı üssü haline getirilmek istenen Savaştepe Öğretmen Lisesi'nde ilerici, devrimci öğrencilerin baskı altında tutulduğu, grup halinde dolaşmalarının yasaklandığı, yatılılık haklarının kaldırılarak, yerlerine faşistlerin yerleştirildiği, kız öğrencilere faşistlerin sarkıntılık yaptığı, okul yönetiminin önleyici hiçbir önlem almadığı, aksine faşistleri koruduğu öne sürüldü.

ESKİŞEHİR VE KAYSERİ'DE DE 53 ÖĞRETMEN KIYIMA UĞRADI

Bergama Kaymakamı Valinin emri olmadan öğretmenleri açığa aldı

DEMOKRAT (BERGAMA)

Bergama'da Kahramanmaraş olaylarının protestosuna katılan 80 öğretmen açığa alındı. Öğretmenler açığa alındıklarına ilişkin ilk bildirimde, valinin emrinin belirtilmediğini, daha sonra valinin emri ile açığa alındıklarını belirten ikinci bir bildirim geldiğini ifade ettiler.

Bergama halkı öğretmenlerin açığa alınmasını sürgün ve kıyımların durdurulmasını talep eden 1565 imzayı toplayarak Cumhurbaşkanlığı'na, M.E.Bakanlığına ve Valilik makamına postaladılar.

Bu konuda bilgilerine başvurduğumuz Töb-Der eski şube yöneticileri, şunları söylediler: "Kahramanmaraş olaylarını protesto etmek amacıyla ilçemizde 80 öğretmen derslere girmedi. Bunu diline dolayanlar öğretmenler eğitimi aksatıyor diye yaygara kopardılar. Fakat yakıt sorununun arkasına sığınarak okulları 45 gün tatil ettiler. Şimdi soruyoruz; eğitimi aksatan kim? Öğretmenler onurlu bir eylemle faşist katliamları kınarken ve can güvenliklerinin sağlanmasını isterken, okullarını yakıt yokluğundan kapatanlara halk "şimdiye kadar kış yok muydu" diye soruyor.

ESKİŞEHİR'e bağlı Seyitgazi ilçesi Kırka bucağı ile köylerinde çalışan 28 öğretmen ile 5 memurun sürgüne gönderildiği ileri sürüldü. Kırka ve Havalisi Maden İşçileri Sendikası Genel Başkanlığı, Kırka Halk Odası Yönetim Kurulu, SS Kırka ve Havalisi Maden İşçileri Tüketim Kooperatifi Yönetim Kurulu ve Kırka Bucağı SS Üretim Pazarlama Tüketim Kooperatifi Yönetim Kurulu adına yapılan açıklamada şöyle denildi:

"Emekçi halkımıza yaşamı zehir eden baskı ve kıyımların yöremizdeki son örneği, 28 öğretmen ve 5 memurun sudan bahenelerle bu kışta kıyamette kıyıma uğratılmasıdır. Bu kıyımları şiddetle protesto ediyoruz.

KAYSERİ Pazarören Mimar Sinan Lisesi'nden açığa alınan 25 öğretmen görevlerine geri döndürülmeden çeşitli illlere sürüldü. Atama kararnamelerinin öğretmenlere tebliğ edilmesi yerine, güvenlik görevlileri tarafından öğretmen lojmanlarının kapısına asıldığı ve lojmanların da en kısa sürede boşaltılmasının istendiği bildirildi. Sürülen öğretmenlerin yerine gelen faşistlere Pazarören halkının ev vermediği, bu arada bekar öğretmenlerin kaldığı lojmanların faşistlerin saldırısına uğradığı ve 2 lojmanın kapısının kırıldığı öğrenildi.

Çarşamba'daki baskılar 5 demokratik kuruluş tarafından kınandı

ÇARŞAMBA(DEMOKRAT)

Çarşamba'daki demokratik kuruluş temsilcileri kamuoyuna bir açıklama yaparak ilçedeki baskıları işkenceleri ve saldırıları kınadı.

TÖB-DER, TÜM-DER, HALKEVİ, DEVRİMCİ GENÇLİK DERNEĞİ, AMATÖR SANATÇILAR DERNEĞİ temsilcileri tarafından yapılan açıklamada, "Kurtarılmış bölge bırakmayacağız" sloganı doğrultusunda ilerici ve devrimcilerin yoğun olduğu şehir, kasaba ve mahallelere resmi ve sivil faşistlerce girişilen saldırılar doruk noktasına ulaştı" denilerek şu görüşlere yer verildi:

"İlçemiz Çarşamba'da da polis-faşist işbirliği artık gizlenmeden uygulanıyor. Hayali suçlar yaratılarak devrimcilere işkencelere çekiliyor. İlericilerin oturdukları kahveler, arama bahanesiyle saldırılara uğruyor. Sokakta gezen sıradan yurttaşlar toplanıyor, kadınlar tartaklanıyor. Çarşamba Halkevi binası üç kez bombalanmış, iki kez de konulan bombalar tesirsiz hale getirilmiştir; faili meçhul... Çarşamba Dev-Genç bombalanıyor faili meçhul... Töb-Der yakılmak isteniyor; faili meçhul.... Muharrem Minoz adlı devrimci arkadaşımız katlediliyor; katili Muhsin Uyanık kendi köyünde rahatça gizleniyor. Devrimci Yüksel Taş, Durmuş Keskin adlı arkadaşlarımız katlediliyor; faili meçhul.. Eski Töb-Der başkanı Etem Ünsal üç kişi tarafından tabanca ile taranıp ağır yaralanıyor. Faili üç gün serbestçe geziyor, devrimcilerin ihbarlarıyla "lütfen" tutuklanıyor. Evinde tüberkülozdan ağır hasta olarak yatan bir devrimci işkenceye çekiliyor. Duvarlara, (Yüksel Taş'lar ölmez) yazıldığı gerekçesiyle gözaltına alınan bir devrimci işkenceden geçiriliyor. Silahla yakalanan bir kişiyi işkenceye çekerek, tek bir silahı üç kişiye ait gibi göstermek suretiyle, bir silahtan üç kişi suçlanıyor".

Tuz gölü birkaç yıl sonra kullanılamaz duruma gelecek

ANKARA(ANKA)

Dünya'nın en büyük tuz kaynaklarından birisi olan Tuz gölünün birkaç sene sonra tamamen kullanılmaz duruma geleceği bildirildi.

Kimya Mühendisleri Odası tarafından verilen bilgiye göre Konya ve Şereflikoçhisar kanalizasyonlarının Tuz gölüne bağlanması sonucu gölün kullanılmaz duruma geldiği bu lağım kanallarının kaldırılmaması halinde Türkiye'nin birkaç sene sonra dışardan tuz almaya başlayacağı ve bunu da dünya piyasalarında kolaylıkla bulamayacağı iddia edildi.

Konuyla ilgili olarak Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'na başvurularda bulunulduğunu kaydeden oda yetkilileri Sağlık Bakanlığı uzmanlarının bir rapor hazırlayarak bakanlığa verdiklerini, ancak şimdiye kadar bundan bir sonuç çıkmadığını bildirdiler.

Gıda teknolojisi uzmanları ise Tuz gölünden alınan tuz numunelerinde "cıva"ya rastlanıldığını, bunun ise sağlık açısından son derece sakıncalı olduğunu söyleyerek halen piyasada satılmakta olan tuzlarda da cıvaya rastladıklarını açıkladılar.

Van Belediye memurları işçi sayılacak

VAN (Şahin AKÇAP)

Van Belediye Meclisi 12.2.1980 tarihinde toplanarak belediyede bedenen çalışan fakat memur statüsünde olan memur, müstahdem, bekçi gibi emekçilerin işçi statüsüne geçirilmesi ve kadro düzenlemesinin yapılması yolunda karar aldı.

Van Belediye Meclisi bu çalışmaların sağlıklı bir sonuca ulaşması için ileri bir tarihte yeniden toplanmayı kararlaştırdı.

Belediye ile Genel-İş Sendikası arasındaki toplu sözleşmenin 16. maddesine uyularak alınan bu kararın çalışanlar tarafından olumlu karşılandığı bildirildi.

Subay evlerini soyanlardan biri Gölcük ÜGD eski Başkanı çıktı

Ağrı'da saldıranlar değil, saldırıya uğrayanlar gözaltına alındı

HABER MERKEZİ

Gölcük'te bir süre önce hırsızlık suçundan yakalanan 5 kişilik şebekenin içinde Gölcük ÜGD eski Başkanı Halil Bayındır'ın da bulunduğu öğrenildi. Yetkililer, özellikle subayların evlerini soyan faşist şebekenin daha birçok soygun ve hırsızlık olayına karıştığının sanıldığını, soruşturmanın derinleştirilerek sürdürüldüğünü belirttiler.

- EDİRNE KAPALI CEZAEVİNDE DİRENİŞ SÜRÜYOR.
- KAHRAMANMARAŞ KATLİAMINI PROTESTO EDEN ÖĞRETMENLERE 6'ŞAR AY HAPİS CEZASI VERİLDİ
- BALIKESİR VALİSİ, ÖĞRENCİ VELİLERİYLE GÖRÜŞMÜYOR
- ÜRGÜP LİSESİNDE SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR ÖĞRETMEN DÖVÜLDÜ.
- URFA'DA TARIM–İŞ ŞUBE BAŞKANI YARALANDI
- ESKİŞEHİR'DE BİR ÖĞRENCİ TUTUKLANDI
- BURSA'DA TEKEL SATIŞ DEPOSU SOYULDU
- KAHRAMANMARAŞ'TA BİR KİŞİ YARALANDI
- KONYA'DA CHP'Lİ AVUKAT'IN VURULMASI KINANDI

AĞRI'DA İKİ KİŞİ GÖZALTINDA

Ağrı Belediye Başkanının bir süre önce bir yazıhane'de otururken faşistler tarafından öldürülmesinden sonra, saldırıya uğradığında yanında bulunan arkadaşlarından Belediye'de Personel şefi Ahmet Çelebi ve Belediye çalışanlarından Resul Kızıldağ gözaltına alınmış, daha sonra serbest bırakılmışlardı. Resul Kızıldağ ve Belediye Personel Şefi Ahmet Çelebi'nin gerekçe gösterilmeden tekrar gözaltına alındıkları ve kendilerinden hiç bir haber alınamadığı yakınlarınca belirtildi. Öte yandan gözaltına alınanların yakınları olay yerinden elini kolunu sallıyarak kaçan saldırganlar dururken saldırıya uğrayanların ve onların yakınlarının gözaltına alınan iki kişinin aileleri yakınlarıyla çeşitli kez görüşmek istediklerini ancak bu taleplerinin olumsuz karşılandığını ve çocuklarına işkence yapıldığı düşüncesinde olduklarını açıkladılar.

ÖĞRETMENLERE ALTIŞAR AY HAPİS CEZASI VERİLDİ

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde dün yapılan duruşmaların da, Töb-Der'in çağrısı üzerine Kahramanmaraş katliamını protesto ederek derslere girmeyen 4 öğretmen hakkında 6'şar ay hapis cezası verildi. Ortaköy Bernar Nahum İlkokulu öğretmeni Emine Mahmutoğlu, Yalova Kız Meslek Lisesi öğretmeni Rahime Düzgün, Arnavutköy İlkokulu öğretmeni Yunis Özcan ve Kuruçeşme İlkokulu öğretmeni Ali Şimşek hakkında TCK'nun 188-7 maddesi gereğince "Haksız eylem ve davranışları nedeniyle, Eğitim ve Öğrenim özgürlüğünü engelemek" nedeniyle dava açılmıştı. Ancak sanık avukatlarından Atilla Coşkun TCK' 188 maddesinin Anayasaya aykırı olduğunu öne sürerek Anayasa Mahkemesine başvurulmasını istedi. Avukat Coşkun'un bu iddiası Mahkemece ciddi bulunmayarak reddedildi

Öğretmenlerin cezaları sabıkasız bulunmaları ve öğretmen oluşları nedeniyle ertelendi.

• Öte yandan Istanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, Bakırköy Esenler de sol görüşlü bir kişiyi "Sizleri Esenlerde Yaşatmayacağız, kan kusturacağız" diyerek, arkadaşları ile beraber tehdit etmekten sanık İhsan Mermerci Lisesi Öğrencisi faşist Nizamettin İşlek'e 8 ay hapis cezası verdi.

• Öte yandan Adapazarı'nda yakalanarak İstanbul'a gönderilen ve Mercan'da iki jandarma erinin öldürülmesi olayının sanığı olduğu açıklanan Metin Kutlu'nun olayla hiç bir ilgisinin olmadığı ve akli dengesinin de bozuk olduğunun anlaşıldığı açıklandı. Metin Kutlu Adapazarı'nda askeri üniforma ile yakalanmıştı.

• Kasımpaşa Kulaksız Mezarlığında kimliği belirlenemeyen bir erkek cesedi bulundu. Emniyet yetkilileri olayın siyasi yönünün bulunduğunun belirlendiğini, araştırmalara devam ettiklerini belirttiler.

• Mecidiyeköy'de meydana gelen ve 6 kişinin ölümü 1 kişinin de yaralanması ile sonuçlanan olayla ilgili oldukları öne sürülen 3 kişinin yakalanarak gözaltına alındıkları bildirildi. Emniyet Yetkilileri Beşiktaş'ta da şüpheli 3 kişinin yakalandığını ve soruşturmanın sürdürüldüğünü açıkladılar. Yakalananların Vatan Mühendislik Yüksek Okulu öğrencisi oldukları sanılıyor.

• Pendik'te Bayram Kılıç adındaki bir kişi bir bakkal dükkanında tabanca kurşunuyla ağır yaralandı. Polis yetkilileri olayın siyasi yönünün araştırıldığını, ancak bu kişinin tabancayla oynarken yanlışlıkla vurulduğunu sandıklarını belirttiler.

İZMİR'DE TARİŞ'TE GÖREVLİ BEKÇİ YARALANDI

TARİŞ'in Pamukyağ Kombinasında görevli gece bekçisi Mehmet Ali Kabaş kimlikleri belirlenemeyen silahlı bir grubun açtığı ateş sonucu yaralandı. Mehmet Ali Kabaş kombina önündeki bekçi klübesinde otururken olay yerine gelen silahlı kişiler, bekçi klübesini yaylım ateşine tuttular. Kalçasından yaralanan bekçinin Tepecik SSK Hastanesinde tedavi altına alındığı öğrenildi.

URFA'DA BİR KİŞİ YARALANDI

Urfa'nın Viranşehir ilçesinde Türk-İş'e bağlı Tarım-İş Sendikası Ceylanpınar şubesi Başkanı Mustafa Gömen kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtıkları ateş ile ağır şekilde yaralandı. Tarım-İş Şube Başkanının sağ görüşlü olabileceği olayın siyasi yönünün olup olmadığının araştırıldığı bildirildi. Yaralı Gömen Urfa devlet Hastanesinde tedavi altına alındı.

SAMSUN'DA TÖB–DER BAŞKANI TUTUKLANDI

Samsun'un Kongar ilçesi Töb-Der Başkanı, Jandarma Karakol Komutanı hakkında bildiri dağıttığı gerekçesi ile tutuklandı.

Cumhuriyet Savcılığından alınan bilgiye göre, Töb-Der İlçe Başkanı Cahit Aras tutuklandı, bildiri dağıtan Cemal Avam ise serbest bırakıldı.

BURSA'DA TEKEL DEPOSU SOYULDU

Tekel'in Altıparmak semtindeki satış deposu kimlikleri bilinmeyen silahlı iki kişi tarafından soyuldu. Silahlı kişiler kasada bulunan 870 bin lirayı alarak kaçtılar. Emniyet Yetkilileri, alınan paranın yarım günlük hasılat olduğunu, soyguncuların esas kasayı açamadıkları için çekmecede bulunan hasılatı alarak kaçtıklarını açıkladılar. Soygunun siyasi yanının bulunup bulunmadığı belirlenemedi

K. MARAŞ'TA BİR KİŞİ YARALANDI

Kahramanmaraş'ın Elbistan İlçesinde, Tepebaşı mahallesinde geç vakitte bildiri dağıttıkları öne sürülen bir gruba güvenlik kuvvetlerinin ateş açması sonucu bir kişi yaralandı. Yaralı kişinin gözetim altında hastaneye kaldırıldığı ve sol görüşlü olduğu açıklandı. Yaralı olarak Hastaneye kaldırılan Sadık Menteş'i görmeye gelen arkadaşı Menderes Erman'ın da olayda bulunduğu gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

ANKARA'DA MADEN–İŞ ARANDI

DİSK'e bağlı Maden–İş Sendikasının ikinci bölge temsilciliği güvenlik kuvvetlerince arandı. Emniyet Yetkilileri aranan sendika binasında çok sayıda yasaklanmış yayın ve afiş bulunduğunu, bu nedenle bölge temsilcilik sorumlularının gözaltında tutulduklarını açıkladılar.

• İş Bankası Küçükesat şubesine atılan patlayıcı madde hasara yolaçtı. Patlayıcı maddenin tahrip gücünün yüksek olduğu belirtildi.

• Bir grup faşist Yenişehir Sağlık Kolejinde öğrencilere saldırdı. Olaylardan sonra gözaltına alınan 176 öğrenciden 47'si tutuklandı.

Akşam saatlerinde gruplar halinde okula giden Yenişehir Sağlık Koleji yatılı öğrencilerine faşistlerin saldırdığı, halkın da ilerici öğrencilere destek olması ile saldırganların kovalandığı bildirildi.

Daha sonra faşistlerin tekrar okul öğrencilerine silahlı bir saldırı yaptıkları öğrenildi. Olay yerine gelen polislerin de havaya ateş ettikleri olayda, biri kurşunla olmak üzere 8 öğrencinin yaralandığı öğrenildi. Olaylardan sonra tutuklanan 47 öğrenciden 26'sının sağ görüşlü olduğu bildirildi.

BALIKESİR VALİSİ ÖĞRENCİ VELİLERİYLE GÖRÜŞMÜYOR

Balıkesir Valisi Münif Raif Güney'in kendisiyle görüşmek isteyen öğrenci velilerinden kaçtığı öne sürüldü. Vilayet binasına toplanarak gelen ve Valiyle görüşmek isteyen 100'ü aşkın velinin Valiyi yerinde bulamadıkları öğrenildi. Valinin veliler gelmeden kısa bir süre önce makamından ayrıldığı belirtildi. Velilerin başka bir yetkili ile görüşmek için içeri girmek istediklerinde kapının yüzlerine kilitlendiği görüldü.

Vali muavini Ahmet Sivaslıgil ile sonunda görüşebilen veliler, okulun açılış gününde okul müdürünün bir konuşma yaparak, "Bu okulda ancak milliyetçiler okuyabilir" dediğini söyleyip: bu olayı protesto ettiklerini açıkladılar. Öğrenci velileri bazı okul yöneticilerinden ve okulda görevli polis memurlarından da şikayetçi oldular.

CHP'Lİ AVUKAT'IN VURULMASI KINANDI

Konya'da iki gün önce yazıhanesinde uğradığı silahlı saldırı sonucu ağır yaralanan Niyazi Uğur'un sağlık durumunun iyiye doğru gittiği doktorlar tarafından belirtildi. Bu arada CHP'li Avukat'ın silahlı bir faşist tarafından yaralanması Konya'da tepkilere yol açtı. CHP Konya İl Yönetim Kurulu, Konya Barolar Birliği ve Çağdaş Hukukçular Birliği birer bildiri yayınlayarak avukat Niyazi Uğur'un vurulmasını kınadılar.

• Konya Selçuk Eğitim Enstitüsü'nde öğrenciler arasında meydana gelen olaylarda 5 öğrenci yaralandı, 14 öğrenci gözaltına alındı.

Emniyet Müdürlüğü yetkilileri çatışma sırasında taş ve sopaların kullanıldığını ve yaralananlardan 4'ünün kız öğrenciler olduğunu açıkladılar. Yaralı öğrencilerin tedavilerinin ayakta yapıldığı durumlarının ciddi olmadığı belirlendi. Öte yandan gözaltına alınan öğrencilerin ilk sorgularının yapılmasına başlanıldığı da açıklandı.

ÜRGÜP LİSESİNDE ÖĞRETMEN DÖVÜLDÜ

Ürgüp Lisesi'ne yeni atanan MHP eğilimli öğretmen Atalay Metin, kimlikleri belirsiz kişilerce dövülerek yaralandı. Olayla ilgili oldukları öne sürülerek 15 sol görüşlü öğrenci gözaltına alındı.

• Öte yandan lise bahçesine bir süre önce atılan patlayıcı madde olayı ile ilgili olduğu öne sürülen Niyazi Dönmez adlı genç Yüksek Savcılar Kurulu Başkanlığına baş vurarak suçun işkence ve tehditle kabul ettirildiğini öne sürdü.

ESKİŞEHİR'DE BİR ÖĞRENCİ TUTUKLANDI

Mahmudiye İlçesinde Almanca öğretmenini döven bir öğrenci tutuklandı. Bir süre önce Yunus Emre Öğretmen Lisesi'nden gerekçe gösterilmeksizin uzaklaştırılan İsmail Kesici adlı öğrenci Almanca öğretmeni Abdurrahman Yıldırım'a okuldan uzaklaştırılış nedenini sorduğunda, "Sen komünistsin, onun için okuldan atıldın" cevabını almıştı. Bunun üzerine kendisini kaybeden öğrenci öğretmeni dövmüştü. Olaydan sonra gözaltına alınan öğrenci önceki gün tutuklandı.

EDİRNE KAPALI CEZAEVİNDE DİRENİŞ

Edirne Kapalı Cezaevinde önceki gün başlayan direniş halen devam etmektedir. Can güvenlikleri olmadığı gerekçesiyle başka cezaevlelerine nakillerini isteyen 200 kadar hükümlü ve tutuklu, ziyaret günü olmasından yararlanarak bu kısımdaki iki gardiyan ile ziyaretçilerden 8'i erkek, 4'ü kadın olmak üzere 14 kişiyi rehin alarak başka cezaevlerine nakillerini istediler. Ayaklanma sırasında silah kullanılmadığını belirten Edirne Valisi Naci Babacan, 50 hükümlü ve tutuklunun çevre cezaevlerine nakledilmesi için gerekli hazırlıkların yapıldığını, bu amaçla kullanılacak araçların hazır bekletildiğini söylemiştir.

DÜZELTME

Gazetemizin 1 Mart tarihli sayısında yer alan bir haberde askerlere ateş açtığı ve yakalandığı ifade edilen Mustafa Çelik adındaki yurttaşın, askerlere ateş açmadığı ancak üzerinde tabanca bulunduğu için gözaltına alındığı ve ilerici bir kişi olduğu öğrenildi.

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Dişçi hangi sınıftanmış?

Aşk.... Macera.....Kan.......son günlerde basınımızı çok ilgilendiren bir hikaye ucuz fotoromanlardan daha karmaşık bir hal aldı. Bir yanda Sosyete dişçisi, bir yanda sosyetenin öğretmeni ' Sosyetemizin gülleri de son günlerde sadece bu olayı tartışıp yorumlar oldular.

Bu arada konu ile ilgili en önemli gelişme İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde görevli sorguyu yürüten polisler tarafından yapıldı. Polisler olayla ilgili olarak görüşlerini bildirerek şöyle dediler: "Sosyete dişçisi çok can adam, baba adam. Kişiliği olan bir kimse. Dövülecek, vurulacak sınıftan biri değil..."

Polisler haklıdır. Dişçi dövülecek sınıftan biri değildir. Polislerimiz kimlerin dövülecek sınıftan kimlerin dövülmeyecek sınıftan kişiler olduğunu çok iyi bilirler. Örneğin katil zanlısı sosyete dişçisi kesinlikle dövülecek sınıftan olamaz. Dövüldüyse, bu işte bir terslik vardır. Ya dişçi sınıfının adamı değildir ya polislerimiz şaşkınlıktan ne yaptıklarını bilememişlerdir.

Grevci bir işçi, bir sendikacı, bir öğrenci hatta bir öğretmen dövülecek sınıftan olabilirler. Ama bir sosyete öğretmenini öldürmekten sanık bir sosyete dişçisi asla bu sınıftan olamaz. Eğer dövüldüyse sosyete dişçisinden bir an önce özür dilenmeli ve kendisi serbest bırakılmalıdır. Yerine bir simitçi, bir işçi, ya da bir öğrenci katil zanlısı olarak tutuklanıp dövülebilir.

TAŞ YAĞMURU

Çadır kuyruğu

Giresun'da ev kirası ödeyemeyen bir memur, Kızılay'dan çadır istemiş.

Yeni Kira Yasası gerçekleşirse çoğumuz bu yolu seçeceğiz.

Aman acele edip "ÇADIR" kuyruğuna girmeli.

Bu bisiklet 3000 lira

Bu üç tekerlekli bisiklet 3000 lira. Bir işçinin asgari ücret karşılığı 3200 lira. Çocuğuna 3 tekerlekli bir bisiklet alan işçi geri kalan 200 lirayla da kira verir, yer, içer, hatta eğlenceye bile gidebilir. Emekçinin çocuğunun bisiklet nesine? Derseniz o da başka tabii!...

Politika ciddi iştir

Demirel üç gün üç gece süren "32 kısım tekmili birden" basın toplantısının sonlarına doğru iyice coştu ve Ecevit'i kasdederek "Adın ne Mülayim Sert olsan ne yaparsın? " diye sordu.

İnsan bu lafın ardından artık daha başka söyleyecek söz bulamıyor doğrusu. Bir ülkenin Başbakanının Tophane ağzı ile konuşması görülmüş duyulmuş şey değildir. Böyle sözler olsa olsa az gelişmiş ülkelerin az gelişmiş liderlerinin edeceği türden laflardır. Örneğin bir İdi Amin, bir Bokassa böyle şeyler söyleyince kimse şaşıp kalmaz, ama bir İngiliz Başbakanı buna benzer bir söz söylese ya, da Londra'da Tophaneli ağzı olan "cockny" ağzıyla buna benzer birşeyler demeğe kalksa, başta İngiliz halkı olmak üzere tüm dünya ayağa kalkıp kahkahalarla güler.

Böyle ciddiyetsiz, böyle avamvari, böyle sorumsuz sözler külhanbeylerine yakışır beyler, Politika ciddi bir iştir, lütfen biraz daha ciddi olalım.

Bir polis "Kaç, seni arkadan vuralım" dedi

İzmir, Maraş Mahallesi halkı: Burayı K.Maraş'a döndürmek istiyorlar

- MEHMET ERDOĞAN ADLI YURTTAŞ: "ENİSTEM TARAFINDAN BANA GÖNDERİLEN 34 BİN LİRAYA POLİS EL KOYDU"

İZMİR (DEMOKRAT)

Karşıyaka Gümüşpala Emek ve Maraş Mahallelerinde geçtiğimiz günlerde polis tarafından yapılan aramada yurttaşlara kötü davranıldığı, bazı yurttaşların paralarına da polisçe el konduğu açıklandı. Bingöl'ün Karlıova kazasından kayınpederi tarafından kendisine verilmek üzere eniştesi Hasan Erdoğan adına yollanan 34 bin liranın arama sırasında polisçe alınıp götürüldüğünü belirten Gümüşpala Emek Mahallesi'nden Mehmet Erdoğan, paranın kendisine iadesi için İzmir Cumhuriyet Savcılığına başvurdu.

Bu arada gazetemiz bürosuna gelen Maraş ve Gümüşpala sakinleri çoluk çocuk hırpalandıklarını, arama sırasında polisçe alınıp götürülen yakınlarından bir haftadır haber alamadıklarını belirterek şöyle konuştular:

"Gece saat 00.3 sıralarında kapıyı çaldılar. Açtığımızda polis ve jandarmalar silahlarını üzerimize doğrultarak içeri girdiler ve evi aramaya başladılar. Yatakların içini, tavanarasını, yağın, salçanın içini bile aradılar. Herşeyi ortalığa dökerek evi altüst ettiler. Bir şey bulamadılar, ama kocamı götürdüler. 5 gündür de haber yoktur."

Bacılardan biri böyle anlatıyor 4 Mart salı günü polis ve jandarmanın Maraş Mahallesinde yaptığı aramayı. Mehmet Erdoğan adındaki bir yurttaş alıyor sözü:

"Salı gecesi benim de kapım çalındı. "Bir dakika çocukları kaldırayım' dedim. Çocuklar korkmasın istiyordum. "Sus, kapıyı aç yoksa kırarız", diyerek kapıyı tekmelediler. Evi ararlarken çocuklar ağlıyordu. Beni ve bir misafirimi yere yatırıp dövdüler, küfrettiler. Bir polis, "kaç arkadan seni vuralım' dedi. Dipçikleyerek arabanın yanına götürdüler Sonra vazgeçip bıraktılar."

Mehmet Erdogan, 3-4 ay önce gelmiş İzmir'e. Çalışmak için iş arıyormuş. 'Sabıkam, suç işlemişliğim yoktur. Bu zulüm niye' diyor. Konuşmasını sürdürerek . Ve arama sırasında memleketinden eniştesinin gönderdiği 34 bin lirasının kaybolduğundan bahsediyor. Şimdi paramın alındığını açıkladığım için bana baskı yapabilirler'diyerek de endişesini belirtiyor.

Gümüşpala ve Maraş'tan Mehmet Küçük, Ahmet Baltacı, Latif ve Fethi isimli kişiler götürülmüş karakola. Ve hiç bir haber alamamış aileleri o günden beri. Oğlu götürülen yaşlı bir ana 'günlerdir oğlumu arıyorum her yerde ama bulamıyorum' diyor ve devam ediyor:

"Gittim ağladım sızladım. Karakolları dolaştım. 'Yoktur' dediler. 'Bunun kolundan tutun, dışarı atın, öldürün, gözünün yaşına bakmayın' dediler. Herkes başından attı. Benim çocuğumun kimseye zararı yoktur. Oğlumu kaç gündür göremiyorum, endişedeyim."

Karakola götürülüp dövülenlerden birinin sopayla kulağına vurulmuş. Şu anda kulaklarından biri duymuyormuş. İçerde işkence yapıldığını, bazılarının eli ayak bileğine kelepçelenerek bekletildiklerini öğreniyoruz.

Maraş Mahallesinden bir yurttaşla konuşuyoruz:

"Bu durum bir haftadır devam ediyor. Ekip halinde gelen polisler, halktan rastladıklarını dövüyorlar. Bahanelerle bizleri tedirgin ediyorlar. Maraş Mahallesini Kahramanmaraş'a mı benzetmek istiyorlar" diyor.

Söyleyeceklerini söylüyorlar. Maraşlı analar, bacılar. Ve anlattıklarımızın hepsini yazın diyerek ayrılıyorlar gazetemizden.

AKLA KARA

(Baştarafı 2. Sayfada)

mesi Ülkü Ocaklı MHP'lilerdir. Tüm bunların bilinmesine karşın, bu eşkiya-uşak takımı elini kolunu sallayarak gezmektedirler.

Son olarak da ekte gönderdiğimiz mektupla yine biz yoksullar tehdit edilmektedir. Bu mektup da bugüne kadar yapılanların kimler tarafından yapıldığının kesin kanıtıdır.

Kırıkhan'da bir avuç zenginin soygun ve kârları, bir avuç uşaklar (MHP-Ülkü Ocaklı) tarafından korunması içinKırıkhan'daikinci bir Maraş olayı tezgahlanmaktadır. Fakat biz yoksullar bu oyuna gelmeyeceğiz. Bu faşist güçlerin baskı ve terörü, öldürmeleri bizleri yıldırmayacaktır. Çünkü canından başka hiçbir şeyi olmayan biz yoksulların kaybedeceğimiz bir şeyi yoktur. Çıkacak olayların sorumlusu bu bir avuç uşakları (MHP-Ülkü Ocaklıları) sokaklarda gezdirenler ve destekleyenlerdir.

Yenimahalle-Gündüz ve Gecekondu Bölgesi Halkı

Mektupta sözü geçen ek şöyle:

"Biz Türkçü İntikam Tugayı (TİT) olarak Kırıkhan'ı bir ÜLKÜCÜ kalesi yapmaya karar verdik. Bu uğurda gerekirse canımızı bile seve seve veririz. Önce Yenimahalle'den Kürtleri temizleyeceğiz. Buna tüm ülkücü gençlik olarak kararlıyız. Bu ilk ihtarımızdır. İkinciyi tekrar ettirmeyiz. Canın çok kıymetliyse buradan siktir git. Buradan göçmezsen namlunun ucundaki kızılbaş Komünist sensin. Dikkatli ol hayatın tehlikede.

(TİT) Kırıkhan Komitesi

TANRI TÜRKÜ KORUSUN

HÜSEYİN ÇELİKLER ÖLMEZ

Not: Polise bildirirsen, göçsen bile seni affetmeyiz öldürürüz"

Kırıkhan'lı Yenimahalle-Gündüzbey-Gecekondu bölgesi halkının dile getirdikleri durum, salt kendilerine özgü bir durum değil. Benzer örnekleri Türkiye'nin çeşitli kesimlerinde sergilenmekte. Bir bakıma, bu tür olayların, nerelerde olduğu, bu olayları yansıtan şikayetlerin nerelerden geldiğinin önemi yok. Önemli olan var oluşları.Ülkenin bir gerçeği haline gelişleri. Kemikleşen bir soruna dönüşmeleri.

Vatandaş neden bu mektupları yazmak zorunda kalmaktadır?

Her kim ki iktidardadır, kim ki hükümettedir-durmadan zart zurt edeceğine- bu soruyu yanıtlamak zorundadır.

GANİ SEZEN (1965 - ...)

Yarınından korkanlar daha onbeşinde gencin yaşamını kararttılar. Unutmayacağız.

KARTAL MESLEK LİSESİ DEVRİMCİ ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİ

(Demokrat: 952)

BULMACA

Soldan Saga;

1- Anlaşmalarını sağlama, ara bulma.
2- Bir şeyin yüzlerinden herhangi birinin baktığı yan - Çok karşıtı - Bir işte başta gelen kimse.
3- Utanç duyma - Özerk bir kurumun simgesi.
4- Taşdevrinin son çağı ile ilgili.
5- Tersi: Laka ile cilâlanmış.
6- Hızla ilerleme - Bir nota.
7- Taslak halinde yazmak.
8- Bir harfin adı - "Fakat" anlamında bir bağlaç.
9- Şenliklerde caddelere kurulan kemer - Bir araya getirilmiş yazılı sayfaların topu.

Yukarıdan Aşağıya;

1- Bilgisizlikten kurtulmak (mecazi)
2- Çevreden daha uzaklara yayılan yerler - İki üç kişi eliyle yönetilen küçük yelkenli.
3- Öğütülmüş tahıl - Komşu bir ülke adı.
4- Bir çocuğu gezmeye götürmek, oyalamak işiyle görevli uşak.
5- İkinci derecede olan - Soğukla sıcak arası.
6- İşe yatkın, becerikli - Bir besteyi oluşturan temel motif.
7- İstem dışı yapılan hareket - Satranç oyununda yenilgi.
8- Bellilik takma.
9- Birinin buyruğu altında olan kimse - Takılmış ad

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2				■			■		
3			■	■		■			
4									■
5		■	■		■				
6							■		
7									
8	■			■		■			
9				■					

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

Soldan Sağa:
1- Sömürmek. 2- Ödenek - AA. 3- müT. 4- Ün - Seracı. 5- Ait - Re. 6- Gemlik - Ra. 7- Emeklemek. 8- İlmik - Ma. 9- An - Eter.

Yukarıdan Aşağıya:
1- Sömürge. 2- Ödün - Emin. 3- Met - Amel. 4- Ün - Silkme. 5- Re - Etili. 6- mK - Keke. 7- Kar. 8- Ka - Cereme. 9- Arı - Akar.

●DÜN SAYFAMIZIN SAĞ ÜST KÖŞESİNDE, "BASINIMIZDA 12 MART'IN EMEKÇİLER ÜZERİNDEKİ BASKI VE ZULMÜNÜ VURGULAYAN YAYINLARDAN BİR DEMET" ALT YAZISI İLE YER ALAN KİTAP FOTOGRAFLARI ARASINDA SADİ KOÇAŞ'IN 12 MART İSİMLİ KİTABI DA BULUNMAKTADIR. BİR YANLIŞLIK SONUCU; 12 MART FAŞİZMİNİN SORUMLULARINDAN OLAN SADİ KOÇAŞ'IN KİTABININ BİR ÇOK DEGERLİ YAZARIMIZIN ÜRÜNÜ İLE BİRLİKTE SAYFAMIZDA YAYINLANMASI SON DERECE ÜZÜCÜDÜR.

BAŞTA FAKİR BAYKURT, DEMİRTAŞ CEYHUN, ERDAL ÖZ, NİHAT BEHRAM OLMAK ÜZERE TÜM OKURLARIMIZDAN ÖZÜR DİLERİZ.

SANATIMIZDA 12 MART FAŞİZMİ

"12 Mart faşizminin çilesini halkımızla birlikte siz de çektiniz. Bu çileyi 12 Mart'ın gözaltı yerlerinde, Kontrgerilla işkencehanelerinde,. mapushanelerde yaşadınız:

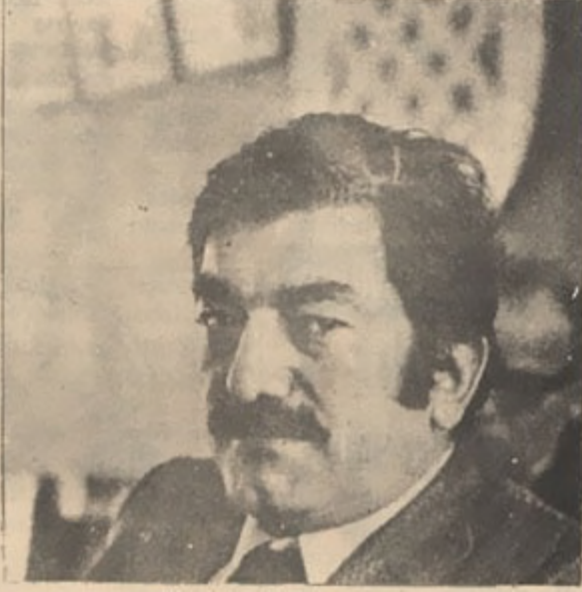
1) 12 MART ORTAMINI DEĞERLENDİREREK GÜNÜMÜZLE KISACA KARŞILAŞTIRIR MISINIZ?

2) BU BASKICI DÖNEM SANATIMIZDA YETERİNCE YANSITILDI MI?

3) ARADAN GEÇEN DOKUZ YILLIK DÖNEMİN SANATIMIZIN ÜSTÜNDEKİ ETKİLERİ SİZCE NASIL OLMUŞTUR?

"Yasak yayın yasak kitap kavramlarını resmi dilden çıkaramadık"

● "YAZARLARIMIZ BENCE GEREK FİİLEN İŞKENCEYE KONU OLDUKLARI ZAMAN GEREKSE YARATILARINDA İYİ BİR SINAV VERMİŞLERDİR." ●

Demirtaş Ceyhun

DEMİRTAŞ CEYHUN

1- Kimi gılligıişli eleştirmenlerin, sıcağı sıcağına yansıtıldığı için bekledikleri sanatsal düzeyde olmadığı savlarına karşın, bence 12 Mart faşizmi edebiyatımıza gereğince yansımıştır. Aynı şeyi savlayan politikacıları ciddiye bile almıyorum. Diyelim Erdal Öz'ün gerçekten o nefis öyküleri, romanı az şey mi? Sevgi Soysal'ın o nefis "Yıldırım Bölge Kadınlar Koğuşu", "Şafak", "Barış Adlı Çocuk" kitapları nasıl görmezlikten gelinebilir?

12 Mart faşizminin romanı da, öyküsü de, oyunu da, şiiri de olabildiğince yetkinlikte yazılmıştır. Bu faşizmi halen ülke sathına yaygınlaştırmağa çalışan politikacıların yazarlarımıza niçin bunca düşman olduklarından da bu gerçeği görmek olanaklı.

Ben de, "Apartman"la, "Yağmur Sıcağı" ile bu konuda üstüme düşeni yaptığım inancındayım.

2- 12 Mart, bence temeli taa İkinci Dünya Savaşı yıllarında atılmış "ülkeyi faşistleştirme" planının somut bir görünüm kazandığı dönemdir. Örneğin, işkence bütün Cumhuriyet tarihince var olmuştur, ama hep yatsınmıştır veya hep gizli gizli yapılmıştır, kılıfına uydurulmağa çalışılmıştır. Fakat 12 Mart öyle mi ya?.. Resmi güçler, kontr-gerilla kurduklarını resmen açıklıyorlar. İnanılır gibi değil. Yani, 12 Mart Devletin (legalin) illegalleştirilmesidir. Nitekim bugün politikacıların söz birliği etmişcesine yakındıkları "Devletin kalmadığı" yakınması, işte bu harekâtla başlar. Bugünü iyi kavrayabilmek için, 12 Mart'ı çok iyi irdelemek kaçınılmazdır. 12 Mart'ı yadsıyan bir mantığın, bugünün bilincine varabilmesi olanaksızdır.

3- 12 Martın ve o günden bu yana geçen 9 yıllık sürenin, edebiyatımız üzerindeki etkisini iki açıdan ele almak gerektiği inancındayım. Birincisi, yazarlarımız açısından. Yazarlarımız bence gerek fiilen işkenceye konu oldukları zaman, gerekse yaratılarında iyi bir sınav vermişlerdir. Sorumluluklarını ve görevlerini hakkıyla yerine getirmişlerdir. Bu nedenle 12 Mart'ın yazarlarımızı sınava çekmek gibi, sınavdan geçirmek ve deneylendirmek gibi olumlu bir yanından söz edilebilir. Ama ikincisi... Asıl kötü yanı... Kültür düşmanlığını yaygınlaştırması ve okurların bayağı yılgınlaşmasına yol açmasıdır. Kitap düşmanlığı, 12 Mart'ın gerçekten korkunç bir mirası oldu. Hâlâ "yasak kitap", "yasak yayın" kavramlarını resmi dilden çıkartamadık. Her gün sabahtan akşama yüzlerce kez resmi ağızlar, Süleyman Demirel TRT'si "yasak yayın"dan söz ediyor ve bu yılgınlığı yaygınlaştırmağa çalışıyor. 12 Mart'ı asıl bu açıdan lanetlemek gerekir.

"Yeterince" ve "Doğru" üzerine

"SANATIN GELİŞİM SÜRECİNİ, DEVRİMİN GELİŞİM SÜRECİNDEN BAĞIMSIZ DÜŞÜNMEMEK GEREKİR..."

Nihat Behram

NİHAT BEHRAM

1- Bir dönemin sanata yeterince yansıtılıp yansıtılamaması, doğru yansıtılıp yansıtılmamasıyla orantılıdır. "Yeterince yansıtıldı mı?" sorunuzu bu anlamda ele alıyorum. Çünkü eğer ürünlerin sayısal durumu açısından (nicelik olarak) ele alırsak "12 Mart Dönemi" diye nitelenen dönem üstüne halktan kopuk "Aydın" katlarda, halk üstüne bolca laf etmeyi sevdikleri halde halka uzak "Sanatçı" çevrelerde çokşey yazıldı çizildi. Sisli ve dumanlı bakış açıları nedeniyle 12 Mart'ta halkı göremiyenler dönemi devrimci duyarlanışla yaşıyamazlar ve yaşayanları da göremezlerdi elbette. Özellikleri bilgililikten çok "Bilgiçlik"te kendini gösteren halktan kopuk "Aydın" katlarda yazılıp çizilenler dönemin "Yeterince yansıtılması" açısından belirleyici değildir. Bu tür ürünlerin anlamları ilerleyen hayat içinde derinleşmez, tam tersine donuklaşır, yok olur. Öyle de oldu. Yazılanlar unutuldu, yazanlar "kısa gün şöhretleri" olarak kaldılar.!

Sanatın gelişim sürecini, devrimin gelişim sürecinden bağımsız düşünmemek gerekir. Her devrim sürecinin bir sonraki döneme ders çıkarılması gereken olumsuz yanları olduğu gibi miras kalan olumlu yanları da vardır.. Devrim sürecinde başat olan yanı, haklı olan yanı görebilmek, eksikleri ve hataları bu temelde sağlayabilmek, ışıltıları gözden kaçırmadan acıları duyabilmek gerçek anlamıyla devrimci olmakla mümkündür: 12 Mart'a ilişkin olarak yeşeren ve halk katlarında büyük bir yankı bulduğu halde halktan kopuk "Aydın" katlarda adından hemen hiç sözedilmeyen ürünler de var. Bunların en önemlisi dönemi teninde olduğu kadar, bilincinde de yaşayan Yılmaz Güney'in SANIK, SALPA, HÜCREM adlarıyla yayınlanan Selimiye üçlüsü'dür. 12 Mart dönemi üstüne yazılanların birçoğu ise küçük burjuva kavrayış ve hayata bakışın "Sanatsal" belgeleri olarak anıcaktır; 12 Mart döneminin sanatta mücadele yansımaları olarak değil.

12 Mart döneminde öldürülen halk çocukları üstüne yakılmış öyle ağıtlar da var ki, bence bunların bazılarında ki sanatsal duyarlanış ve değerler "Ünü" büyük çok sanatçıya taş çıkartır. İ.KAYPAKKAYA'nın annesinin oğlu için söylediği ağıt bunlardan birisidir.

2- 12 Mart dönemini, özü işbirlikçi burjuvazi toprak ağalığı toplamında anlamı bulan devletin, siyasi rejim içinde askeri faşist diktatörlük girişimi olarak niteliyorum. Devlet elindeki zulmün, baskının, karşı devrim şiddetinin, faşist terörün, demokratikhak ve özgürıük istemlerine karşı şiddete dayalı gaspın yoğunlaştığı bir dönemdir. İçinde bulunduğumuz dönemde de demokratik hak ve özgürlük istemlerine ve halka karşı şiddete dayalı gasp ve faşist zulüm hergün daha fazla yoğunluk kazanmaktadır. Gittikçe derinleşen siyasal, ekonomik, sosyal buhrana karşı tepkileri dindirebilmek, halka yeni yükler yükleyebilmek için egemen güçler devletin siyasi rejim içinde faşist diktatörlük silahını kuşanıyor.

Halk güçleri açısından yaşadığımız dönemin 12 Mart faşizminden farkı, halk katlarında bilinçlenme düzeyinin daha yüksek örgütlenme düzeyinin daha yaygın, mücadele azminin daha yoğun olduğudur. Bütün dağınıklığı, hataları ve eksikliklerine rağmen... Dolayısıyla hayat sanatta, aydın katlarda, kültür ortamında, halk duyarlılığında daha anlamlı sonuçlarını bulacaktır ve bulmaktadır da. Sinemada, edebiyatta, resimde, müzikte ki gelişme ve canlılık bundandır.

3- Halk güçlerinin, devrimci örgütlerin felsefi, kültürel, sanatsal derinleşme ve bu temelde ideolojik mücadeleye verilmesi gereken önemin kavranması yolunda attıkları, atmakta oldukları adımlar açısından son dokuz yıllık dönem son derece önemlidir. Devrimin kadroları ve sanatçılar diye ayrımlara gitmek hatalıdır. Devrimin sanatçıları devrimin kadroları arasından yetişir. Son dokuz yıllık dönem bu açıdan da mekanizmin doğmatizmin, sektarizmin zayıfladığı bir dönem olmuştur. Devrim arzu eden kadroların örgütlenmesinin toplum katlarında felsefi, kültürel, sanatsal derinleşme ve mücadeleden ayrı ele alınmamasının, kadrolarca kavranmaya başlanması açısından önemlidir. Bu da ilerleyen zaman içinde olumlu sonuçları verecektir.

12 Mart yapıtları sanatsal değil belgeseldir

AZRA ERHAT

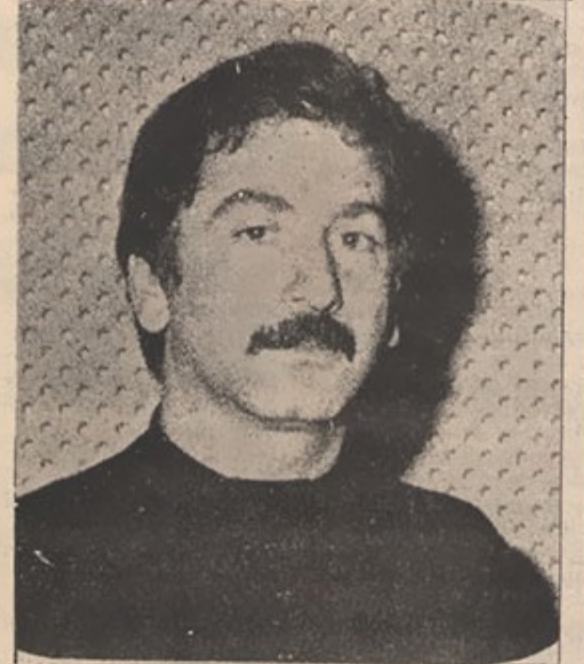
1- Bir olayın, ya da birçok olaylarla örülü belli bir baskı döneminin, özellikle 12 Mart gibi toplumsal bir yanılgı, bir keşmekeş, bir kavram karmaşası olarak nitelendirilebilecek bir olgunun, 9 yıl kadar kısa bir süre içinde sanata yansıyabileceğine inanan kimselerden değilim. Kaldı ki, aradan 9 yıl geçtiği halde bugün de karmaşa ve keşmekeşten kurtulmuş değiliz, tam tersine karmaşa ve keşmekeş bir çeşit kör döğüşü, akıl gücü ile algılanamaz, çözümlenemez bir kaosa dönüşmüş bulunuyor. 12 Mart'ın yankıları söz sanatlarında hemen görüldü: Birçok anı kitabı, öykü ve hatta roman yayınlandı. Bunların belgesel bir değeri vardır elbette, ama hiçbirinin sanat düzeyine erişmiş olduğunu sanmıyorum. Yazarların acele ettikleri, olgunun insanca boyutlarını kavramadan işe giriştikleri kanısındayım. Olayın yeterince, gereğince yansıması, 12 Mart üzerine yapılan ya da yapılmaya başlanan bilimsel araştırmalar ve yorumlamalar tamamlandıktan, gerçekler iyice ya da elden geldiğince aydınlandıktan sonra olabilir sanırım.

2- Dediğim gibi, bugün 12 Mart'tan çok daha koyu bir karanlık ve karmaşa içindeyiz. Yine de 12 Mart'tan bir ders alındığı kanısındayım. Günümüzde 12 Mart gibi bir olayın bir daha yinelenebileceği olası görünmüyor. 12 Mart olayı, yanılmıyorsam bazı gerçeklerin ortaya çıkmasına yararlı olmuş, özellikle demokrasi düşüncesinin daha iyi kavranmasına ve yerleşmesine yol açmıştır denebilir sanıyorum.

3- Bu soruya olumlu bir yanıt veremiyeceğim. Gerçi 12 Mart'ı tüm boyutlarıyla canlandıran özünü, anlamını sanata yansıtan bir yapıt ortaya çıkmamışsa da, sanırım bazı toplumsal olayları değerlendirmede daha derine gitme, daha araştırıcı olma gereği duyuldu ve duyulmaktadır. Nitemi 12 Mart'tan sonra sanatlarımızın hepsinde bir gelişme, bir çoğalma görüldü. Çok daha çok sanatçımız var ve çok daha içerikli yapıtlar veriliyor. Bunlar, 12 Mart'ı sanatta tam anlamıyla yansıtan bir yapıta kaynak olabilecekler dir belki.

Yaşananların boyutları yazılanlardan daha geniş

● "... ÇÜNKÜ BAZAN TOPLUMLARDA ÇELİŞKİLERİN KESKİNLEŞMESİYLE ÇATIŞMANIN İVMESİ, SANATI AŞAR..."

İlhan Selçuk

İLHAN SELÇUK

1- 12 Mart döneminin sanatımıza yeterince yansıtıldığı kanısında değilim. Yaşananlarla yazılanların orantısı denk değil. Sanatın gücü 12 Mart dönemi gibi bir kaynağa eğildiği zaman daha güçlü ve kapsamlı ürünler verebilir. Yaşananların yazılanlardan daha geniş ve derin boyutları var.

2- 12 Mart dönemi kendinden önceki ve sonraki dönemlerden soyutlanamaz. 12 Mart dönemi 12 Mart'tan önce başlamıştı; 12 Mart'tan sonra da sürüyor. Çünkü 12 Mart'ta daha somut biçimde karşı karşıya gelen güçler, toplum yaşamında dün vardı, bugün de var. "Nihai hesaplaşma"ya dek çatışma sürecektir. Bu süreci doğal saymak gerekir. 12 Mart deneyimi ne şaşırtıcı sayılmalı, ne de yılgınlığa yol açmalı.

3- Aradan geçen dokuz yıllık dönemde sanatın sarkacı gidip geliyor ve zamanın saati işliyor. Toplumsal gelişim, sınıfsal oluşum, insan değişimi, bilincimize yansıyor. Ancak bu yansımanın daha da ışıması için yine zamana gereksinim var. Çünkü bazan toplumlarda çelişkilerin keskinleşmesiyle çatışmanın ivmesi, sanatı aşar; sanatın yeni atılımlarına kaynak ve olanak hazırlar. Sanırım şimdi böyle bir evreyi yaşıyoruz. Ne var ki sayısı az da olsa gerçek sanat yapıtlarını da yadsımak olası değildir. 12 Mart deneyimleri hem eski değerlerimize yeni katkılarda bulunmuş, hem yeni değerlerin oluşmasına yol açmıştır. Bu olayın sonuçları daha ileride alınacaktır.

Türkiye demokratik haklarını yitiriyor

"GELECEK GÜNLERİN GÜZELLİĞİNE OLDUĞU KADAR GELECEK SANAT YAPITLARININ BÜYÜKLÜĞÜNE DE İNANIYORUM."

ERDAL ÖZ

Erdal Öz

Kısaca "12 Mart" diye anılan dönem, 1971 martı ile 1973 ekim tarihleri arasındaki faşist uygulama dönemi oluyor. O dönem, hem de sıcağı sıcağına romanlara, öykülere, şiirlere, türkülere konu olmuştu. Ancak bu dönemin sanata yansımasının yeterli olduğu elbette söylenemez. Üzerinden bunca zaman geçtikten sonra o dönemin çok daha sağlıklı biçimde sanata yansıtılabileceği kanısındayım. Olayın hemen içindeyken, ya da olayın sıcaklığıdahasoğumadan ortaya çıkarılan yapıtlar, ister istemez 12 Mart'ı kavrayan, kucaklayan yapıtlar olamazdı. Olaya sağlıklı bir çözüm getirilmemişti daha. Olaya dışından bakılamamıştı. Bu yüzden de o günlerin içinde yazılmış kimi roman ve öyküler, sonradan yetersizlikle suçlandırıldılar. Oysa sonradan yazılanlarda da bu eksiklikler sürdü. O yapıtların bence en büyük eksikliği, Türk toplumunun geçirmekte olduğu çelişkilerin o döneme yansıyışının iyi kavranamamış olmasıdır. Bir de öz özeleştiriye gidilmeyişi, o dönemi yansıtan yapıtları eksikli kılmıştır.

12 Mart faşist yönetimi, uyanan yeni sınıfla, onu uyaran, ona öncülük eden aydın tabakayı birbirinden koparmak, solun aydın tabakasını sindirmek, yok etmek, işçi sınıfına yol göstermesini önlemek için bulunmuş başarılı bir bahaneydi. Sermaye sınıfının rahat bir soluk alması, kendi yolundaki engelleri ortadan kaldırması amacına yönelik bir girişimdi. Kendi adına oldukça da başarılı oldu. Sonra 14 Ekim seçimleriyle, 1973'te yeniden parlamenter düzene dönüş denemesi geçirildi. Aradan bunca yıl, bunca yönetim değişikliği, bunca ölüm geçti. Türkiyemiz, demokratik açıdan yıllardır didine didine elde edilmiş haklarını bir bir yitiriyor. Dışa bağımlı sermaye, yasal görünüşlü ya da yasa dışı bir sürü örgütüyle yaşamını sürdürebilmek için yine 12 Mart'taki gibi baskı yöntemlerini aralıksız denemekte, Türkiye'yi faşistleştirme çabalarını, bir iç savaş görünümünde bütün gücüyle sürdürmektedir. Bir yarım yüzyıldır sürdürülen ekonomi politikasının iflası, ancak böylesi baskılarla ayakta tutulmaya çalışılmakta, çöken bir toplumun bütün üst yapı kurumlarını elinde tutan sermaye çevreleri, bu çöken çatının altında son oyunlarını oynamaktadırlar.

12 Mart'la başlayan, değişik görünümler altında bugüne kadar sürüp gelen dönemin sanatımızdaki yansımaları bilmem ki yeterli mi? Başlarda toplumcu sanat geleneğimizi sürdüren daha gerçekçi yapıtlar, giderek, hele son yıllarda, etkinlik alanını nedense daha bireyci sanat çabalarına bırakır gibidir. Ama sağlıklı yapıtlar az da olsa vardır. 1980'li yılların toplumumuz için patlama, kurtuluş yılları olacağı inancındayım. Edebiyatımızın da, böylesi bir patlamaya hazır olduğunu seziyorum. Güç günler geçireceğimiz anlaşılıyor. Ama güzel günlere böylesi güçlüklerden geçerek ulaşacağız. Kesin ve kaçınılmaz bu. Sanat, güç günlerin içinden geçmedikçe büyük yapıtlar yaratamıyor. Gelecek günlerin güzelliğine olduğu kadar, gelecek sanat yapıtlarının büyüklüğüne de inanıyorum.

Sanatçılar çağlarının tanığıdırlar

AVNİ YALÇIN
(Tiyatro oyuncusu)

1- 12 Mart döneminin sanatımızda yeterince yansıtıldığını ya da yansıtılmadığını söylemek sanırım biraz erken olur.

Bununla beraber, yazın dalında, romanda, kısa öyküde, denemede ve özellikle şiirde; resim dalında bu konudaki çalışmaların yoğunluğu artarken, sinemanın kendine özgü koşullarında, şimdilik 12 Mart'ın yansıması görülmemektedir. Tiyatrodaise birkaç örnek dışında, daha çok, oyunların yorumlarında 12 Mart'la paralellikler kurularak yansıtılmaktadır.

2- 12 Mart da o dev çarkı durdurmak için ellerinden geleni yapmaktan geri durmayanlar, o çarkı biraz da olsa yavaşlatabilmişlerdir. Ama bugün çark daha deneyimlidir ve giderek daha da hızlanacaktır.

3- Sanatçılar çağlarının tanığıdırlar. Bunu da yaptıkları sanat dalında zamanı gelince, noktası virgülüne kadar anlatmak zorundadırlar.

Faşist caniler parmak kadar çocukları bile katlediyor

RECAİ ÜNAL

Ahmet Tümer 9 yaşındaydı. Zetinburnu Veli Efendi İlkokulu 2. sınıf öğrencisiydi. Olay günü annesinin elinden tutmuş pazara gidiyorlardı. Kana susamış faşist caniler 15 yaşındaki terzi Nevzat Pak'ı pazar yerinde vurmuş, rastgele sağa sola ateş ederek kaçıyorlardı. İşte, o ara oldu,ne olduysa...

"Olay yerinden 2 sokak aşağıdaydık. Komşum, "Gitmeyin pazara, birini vurmuşlar"dedi. "Kenara çekilelim oğlum" dedim. Şaşırmıştım...Ne olduğunu hatırlamıyorum. Yalnız birden ayaklarımız dolaştı. Ahmet yere düştü. Ben de onun üzerine düştüm. Çocuğumu kaldırdım gözü çıktı oğlumun"diye bağırdım. Komşularım, "Ne çıkması, kurşun değdi gözüne dediler. Zaten ondan sonra ne olduğunu hatırlamıyorum. Bizim ne olacağımız da belli değil. Ben nasıl ciğerimdem koptumsa, onların da ciğeri kopsun." diye anlatıyordu gözü yaşlı ana. Sık sık göğüs geçirerek. Gencecik bir anne, Sabiha Tümer. Grevdeki Edip İplik Fabrikası işçilerinden. İstanbul'daki yüzlerce ,binlerce emekçi gibi iki odalı gecekondulardan birinde yaşıyorlar.

NE DİYELİM NE DEYİM BİLMİYORUM Kİ?

Baba Hasan Tümer de Edip İplik işçisi. Karı koca çalışıyorlar. Daha doğrusu çalışmak zorundalar. Greve gidene kadar aldıkları aylık ücret 3200 lira. Geçim sıkıntılarına, dertlerine bir de evlat acısı katıldı. Şu anda grevdeler. Ekonomik sıkıntılar, sorunlar giderilebilir belki ama ya çocukları? Öldürülen çocuklarının yokluğu, acısı nasıl giderilecek?

Baba Tümer ise, "Olay yerine geldiğimde oğlumu bir arabaya bindirmişlerdi. Kanlar içindeydi. Hastanede iki kez kan verdiler. Daha sonra ameliyata aldılar. Bir saat geçti geçmedi, öldü dediler. Kurşun sol gözünden girmiş, kafasının arkasından çıkmış.Ne diyelim, ne deyim, bilmiyorum ki?" diyordu.

SENİN ACIN BENİM ACIM

Karı koca Tümerler daha sonra ifadeleri alınmak için karakola götürülüyorlar. Bu arada pazar yerinde [illegible] için arkadaşları ile geldiği bir sırada öldürülen Nevzat Pak'ın arkadaşları da karakola götürülüyor. Bunlardan Mefail adındaki şahıs ifadesi sırasında, "Bize ateş edenlerden biri benim amcamın oğlu Kara Kemal'dir. Nevzat'ı değil beni öldüreceklerdi, ben kaçınca onu vurdular" diyor.

Sabiha Tümer'e ifadesi alındıktan sonra karakoldan gidebileceği söyleniyor. Ancak Mefail adlı şahıs, "Sen beni bırakma, peşimden gel. Beni vuracaklardı, arkadaşımla, çocuğun vuruldu. Senin acın benim acım" diyor.

"Bana böyle söyledi. Ama ne dediğini anlamadım. Daha sonra biz ayrıldık karakoldan. onu gözaltına almışlar" diyor Sabiha Tümer.

SOKAĞA HİÇ ÇIKMIYCAM

Ahmet'in 7 yaşında bir kardeşi var. Adı Gülizar. Ağabeyinin ölümünden oldukça etkilenmiş. "Artık hiç sokakta oynamıycam, dışarı da çıkmıycam, hep evde oturucam. Abimi sokakta öldürdüler" diye konuşuyor. Küçücük yavrucak. En özgür, en rahat olması gereken yıllarda, bir olay birdenbire içine kapanmasına neden oluyor. Ama elbette çıkacak, elbette oynayacak sokakta. Kimbilir, belki oynamaya doyamayan kardeşi için de oynıyacak... Çıktı, oynadı da..

"Açlık grevinden sonra ölüm orucuna da başlayabiliriz"

Röportaj: Cengizhan GÜNGÖR

Uzun süredir direnişte bulunan Mensucat Santral işçilerinin, işverenin son günlerde artırdığı baskılar ve işçi çıkarımına karşı 50 kişiyle başlattıkları açlık grevi sürerken, çeşitli demokratik kitle örgütleri ve işçilerden gelen maddi ve manevi yardımlar , direnişin boyutlarını yükseltmekte ve Mensucat Santral işçilerinin direnme gücünü arttırmaktadır.

Başlatmış oldukları açlık grevinin 2. gününde, kendileriyle görüştüğümüz Mensucat Santral işçileri şunları söylediler:

OSMAN SARI (Makina Bakım Ustası)

İşveren bu güne kadar direnişimizi kırmak için çeşitli yollar denedi. Ancak, bizler yılmadık, yılmayacağız da. Mücadelemizi daha da yükseltmek ve kararlılığımızı belirtmek için açlık grevine başladık. Gerekirse bu eylemi ölüm orucuna da dönüştürebiliriz.

FÜSUN SIPAHİOCAĞI (Bobin işçisi):

İşverenin bu güne kadar tezgâhlamak istediği bütün oyunları boşa çıkarttık. Atılan işçilerin geri alınması ve iş güvenliğinin sağlanması doğrultusunda başlattığımız direnişimizi bir üst boyuta çıkartmak amacıyla başlatılan açlık grevine ben de katıldım.

SAİME SAĞLAM (Dokuma İşçisi):

"Mensucat Santral'de 2 yıldır çalışmaktayım. İşe girdiğimden bu yana 2 bin lira ücretle çalışmaktayken, yapılan grup sözleşmesinden sonra, elime yaklaşık olarak 6 bin lira geçmeye başladı.

Tüm işçi arkadaşlarla aynı amaç uğruna mücadele ediyoruz.

İstanbul'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

ğazası, 3 Beton Şantiyesi, Atölye ve Garajlar, Otoparklar, Mecralar, Mezarlıklar, Harita ve Kadastro,.Köprüler, Park ve Bahçeler, Temizlik İşleri, Turistik Tesisler Müdürlüklerinde 13 bin işçinin başlattığı direniş nedeniyle İstanbul'da belediye hizmetlerinin çoğu dünden itibaren yapılmaz oldu.

Bakırköy Tanzim Satış Müdürlüğü işyeri temsilciliği konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, Şubat ve Mart aylarına ait ücretlerin, yakacak yardımlarının ve ikramiyelerinin ,ödenmediği belirtilerek, bu durumda işçilerin toplu iş sözleşmesinin 99. maddesinden ve Anayasadan doğan haklarını kullanarak direnişe geçtiklerini bildirdi. Bakırköy Tanzim Satış'ta çalışan işçiler sabahın erken saatlerinde, mağazanın önünde bir MİGROS kamyonunun durduğunu ve Belediye'nin Tanzim Satış Mağazasına alışverişe gelmiş olan müşterilere satış yapmaya çalıştığını, Sıkıyönetim görevlilerinin de bu kamyonu [illegible] belirttiler.

12 Mart'ı

(Baştarafı 1. Sayfada)

hayır" . "Halkımız 12 Martları unutmadı" yazılı bir pankartı yolun üzerine astı. Grup daha sonra, "12 Martlar bizi yıldıramadı, yıldıramıyacak. Faşizme ölüm, tek yol devrim" sloganlarını söyleyerek dağıldı.

• Küçükköy'de Pazar'da toplanan kalabalık bir grup 12 Mart'ı protesto eden bir gösteri yaptı. Grup "12 Mart'ın hesabı sorulacak", "Faşizmi ezeceğiz", "Faşizme karşı omuz omuza"sloganlarını söyledi. Daha sonra 12 Mart dönemini anlatan ve yeren bir konuşma yapıldıktan sonra grubun dağıldığı öğrenildi. Olayla ilgili olarak gözaltına alınan olmadığı bildirildi.

• Küçükçekmece Cennet Mahallesinde 60-70 kişilik bir grup 12 Mart dönemini yeren sloganlar söyleyerek bir gösteri yaptılar.Göstericiler "12 Mart'lara hayır", "Faşizme ölüm,tek yol devrim" sloganlarını söyledi.

• Kadıköy Ticaret Lisesi öğrencileri 12 Mart Muhtırasını, 16 Mart'ta İstanbul'da 7 öğrencinin ölümü ile sonuçlanan katliamı ve aynı tarihlerde okullarında öğrenci olan devrimci Mehmet Nuri Ayyıldız'ın öldürülmesi olaylarını protesto etmek amacıyla 3 günlük boykot kararı aldılar. Okulu boşaltan Ticaret Lisesi'nin 800 öğrencisi okul dışında da bir gösteri yaparak çeşitli sloganlar söylediler.

• Vefa Akşam Lisesi öğrencileri sınıflarda 12 Mart dönemini anlatan konuşmalar yaptıktan sonra bu dönemi protesto etmek için 1 günlük boykot kararı aldıklarını açıkladılar. Tüm öğrencilerin katıldıkları boykot eyleminde okul boşaltıldı. Dersler yapılmadı.

• Kadıköy'de bir lisenin duvarına 12 Mart'ı protesto eden "Halkın Yolu-Militan Gençlik" imzalı bir pankart asıldığı bildirildi.

Öte yandan şehrin çeşitli yerlerine çok sayıda pankart asıldı. Pankartların üzerlerinde "12 Mart'ın hesabını soracağız", "12 Martlara hayır", "12 Martlar bizi yıldıramadı, yıldıramıyacak"şeklinde sloganların yazılı olduğu gözlendi. Altunizade'de asılan bir pankartta ise, "12 Martlara bir daha geçit yok" yazdığı görüldü.

ANKARA'DA GÖSTERİLER

12 Mart, işyerlerinde, devlet dairelerinde ve çeşitli mahallelerde protesto edildi. Ankara'nın çeşitli semtlerinde ve okullarında 12 Mart 1971 Muhtırasına karşı protesto eylemleri dün de sürdü.

12 Mart Muhtırası, Ankara'da işyerlerinde devlet dairelerinde ve çeşitli mahallelerde yapılan gösteri ve forumlarla protesto edildi. Binlerce kişinin katıldığı gösteri ve forumlarla "12 Mart'ın hesabını soracağız", "12 Mart'lara hayır"şeklinde sloganlar atıldı, pankartlar taşındı. Bu arada Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nin bütün fakültelerinde muhtırayı kınayan konuşmalar yapıldı.

• 12 Mart, Gazi Mahallesinde halk ve çevre fabrikalarda çalışan işçilerin katıldığı bir gösteri yapılarak protesto edildi. Saat 18'de başlayan ve yaklaşık 10 dakika süren gösteriye 200 civarında kişinin katıldığı öğrenildi. Mitingde, "Faşizme ölüm, tek yol devrim", "12 Mart'ın hesabını soracağız", "Yeni 12 Martlara hayır", "Halka kalkan faşist eller kırılır", sloganları atıldı. Gösteri sırasında herhangi bir olayın olmadığı öğrenildi.

• Ankara'nın Yenidoğan semtinde 250-300 kişinin katıldığı bir gösteri yapıldı. Dün sabah 7.30 sıralarında yapılan gösteride, 12 Mart Muhtırası protesto edildi. "12 Mart işkencecilerinden hesap soracağız, Devrimci Yol" imzalı bir pankartın da asıldığı gösteri 15 dakika kadar sürdü. Gösteri sırasında yolun giriş ve çıkışının lastik yakılarak kapatıldığı görüldü.

• Öte yandan, 12 Martı protesto eden İncirli Lisesi öğrencileri bir forum düzenleyerek derslere girmeme kararı aldı. Öğrenciler sabahleyin okul bahçesinde düzenledikleri bir forumla, 12 Mart 1971'de verilen muhtırayı ve muhtıra sonrası uygulamaları kınadı. Sayıları 2000 civarında olan öğrenciler, "Zama zulme karşı tek yol devrim' şeklinde sloganlar söyleyerek dağıldılar.

• Ankara'nın Mithatpaşa Caddesi'ne dün sabah saat 7.30'da "12 Martlar mücadelemizi durduramaz, durduramayacak" "Devrimci Yol" yazılı bir pankart asıldı.

Pankartın asılmasından sonra olaya müdahale eden jandarma pankartı asan kişilere ateş açtı. Olay sonrasında 1 kişi gözaltına alındı.

• Öte yandan Yenidoğan semtinde bir kaç yere 12 Mart'ı protesto eden pankartların asılması üzerine, güvenlik kuvvetlerinin mahalle halkına duvarlara yazılan 12 Mart aleyhindeki yazıları sildirdiği öğrenildi

• Hasköy'deki Esenevler Lisesi'nde de öğrenciler 12 Mart'ı protesto amacıyla 1 günlük boykot ilan ederek derslere girmediler. Öğrenciler okul önünde 12 Mart dönemini anlatan bir konuşma yaptıktan sonra bu dönemi yeren sloganlar söyleyerek dağıldılar.

• Siteler Yıldıztepe Caddesi'nde 200 kişilik bir grup yol üzerinde lastik yakarak trafiği kesti. Ellerinde, "12 Mart'ın hesabını soracağız", "12 Mart'lara hayır" yazılı dövizler taşıyan grup 12 Mart'ı kınayan bir konuşmadan sonra dağıldı.

• 12 Mart'ı protesto amacıyla sabahın erken saatlerinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın önüne asılan bir pankart güvenlik kuvvetleri tarafından indirildi. Pankartı Bakanlıkta çalışan memurların astığını iddia eden polisler Bakanlıkta çalışan üç teknik elemanı binanın içinde dövdüler. Teknik elemanlar daha sonra da gözaltına alındılar. Memurlardan İbrahim Atalı'nın TMMOB işyeri temsilcisi olduğu öğrenildi.

• Çok sayıda okulun yer aldığı Beşevler bölgesinde 12 Mart'ın yıldönümü dolayısıyla yoğun güvenlik önlemleri alındığı görüldü. Bahçelievler bölgesinde 5 tank ve zırhlı araçlarla da desteklenen çok sayıda asker ve polisin görev aldığı görüldü.

• Dün sabah saat 8.00 sıralarında 12 Mart'ı protesto amacıyla Ankara'nın Esenboğa, Hasköy yolu, kalabalık bir halk topluluğu tarafından barikatlar kurup, lastik yakılarak kesildi. Göstericiler "12 Mart mücadelemizi durduramadı, durduramayacaktır" biçiminde sloganlar atarak olaysız bir şekilde dağıldı.

• Battalgazi'de 12 Mart Muhtırasını protesto etmek amacıyla bir gösteri yapıldı.

100 dolayında kişinin katıldığı gösteri dün sabah saat 7.30'da gerçekleştirildi. Battalgazi'nin Alibey durağında yapılan gösteri sırasında yollarda lastikler yakılarak barikatlar kuruldu. "12 Mart cellatlarından hesap soracağız" şeklinde sloganların da söylendiği gösterinin 20 dakika sürdüğü öğrenildi.

DİRENİŞTEKİ BELEDİYE İŞÇİLERİ DE 12 MART FAŞİZMİNİ PROTESTO ETTİ

Ankara'da direnişte bulunan 7500 Belediye işçisi de yemekhanelerde yapılan forumlarla 12 Mart faşizmini protesto etti. Park-Bahçeler Müdürlüğü, Temizlik İşleri, Tamirhane ve Fen işlerinde çalışan işçiler sabah saat 9.30 dan itibaren yemekhanelerde forumlar yapmaya başladı.

Forumlarda yapılan konuşmalarda 12 Mart protesto edildi. Forumlarda, "kahrolsun faşizm" şeklinde sloganlar söylendi. Devrim şehitleri için saygı duruşlarının da yapıldığı forumlara,işçiler ve memurlar katıldı. Devrim andı içildikten sonra foruma katılan işçiler ve memurlar dağıldı.

• TEK'de çalışan memurlar 12 Mart Muhtırasını ve faşizmi protesto etti.

Türkiye Elektrik Kurumu çalışanları, kurumun yemekhanesinde toplanarak bir forum yaptı. Forumda yapılan konuşmalarda, 9 sene önceki 12 Mart muhtırası ve muhtıra sonrasında halka aydınlar ve ilericilere akıl almaz baskılar yapıldığı, 100'lerce kişinin öldürüldüğü, 1000'lercesinin işkenceler altında hapishanelerde süründürüldüğü anlatıldı. Bugün de aynı baskıların çok daha yoğun bir şekilde sürdürüldüğü konuşmalar da ifade edildi.

600 kişinin katıldığı, forumda, "12 Mart'ın hesabını soracağız", "kahrolsun faşizm" şeklinde sloganlar söylendi.

12 MART İZMİR'DE DE ÇEŞİTLİ GÖSTERİLERLE PROTESTO EDİLDİ

Bornova'da bir grup öğrenci önceki gün Ege Üniversitesi Hastanesi önünde yola büyük karton kutular koydu.Aynı sırada, Ankara, İzmir, Manisa Kavşağı 200-300 kişilik bir öğrenci grubu tarafından trafiğe kapatılarak 12 Mart'ı kınayan sloganlar atıldı. Yola konan büyük karton kutular yolu trafiğe uzun süre kapadı.12 Mart aleyhinde çeşitli sloganlar söyleyen grupların daha sonra dağıldığı bildirildi.

Yollara konan karton kutular olay yerine gelen güvenlik görevlileri tarafından toplandı.

• Ege Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde duvarlara 12 Mart ve sıkıyönetim aleyhinde yazı yazan 2 kişi gözaltına alındı.

Ege Üniversitesi'ne bağlı fakülteler bu sabahtan itibaren forumlar düzenleyerek 12 Mart'ı protesto etmek amacıyla bir günlük boykot ilân ettiler.

• Ders Aletleri Yapım Merkezi'nde çalışan devrimci işçiler 9. yıldönümünde 12 Mart'ın baskı ve işkencelerini protesto etti. Yemekhanede bir forum düzenleyen işçiler 12 Mart'ın işkencelerini kınayan sloganlar attı ve konuşmalar yaptı.

DÜŞÜNCE ALANI

(Baştarafı 2. Sayfada)

SONUÇ

THY işçileri, kendilerine ve kuruluşa karşı yapılan saldırının; emperyalist kapitalist sisteme bütünleşen, AET, IMF kapılarını aşındıran, yabancı sermayeye kollarını açan sermayeden geldiğini bilmektedir. Bu saldırının amacı da ideolojisi de bellidir. THY işçileri kamuoyunun THY özelindeki sorunları anlaması ile hergün biraz daha güçlenerek, kuruluşlarına sahip çıkmaktadır. Gerekçesiz işten alınmanın için, fiyatların serbest bırakıldığı bu ekonomik anarşi koşulunda ayakta durmak için, THY'de çalışma alanını parababalarına kaptırmamak için direnişlerini sürdürmektedir.

Kamuoyu bu mücadeleyi bugünden yarına unutmamalı ve gerçekleri iyi değerlendirmelidir.

NE ALIRSAN 12.5

EMRE

Hacıbektaş halkı pahalılığı protesto etti

NEVŞEHİR (DEMOKRAT)
Osman ÇOBAN

Nevşehir'in Hacıbektaş ilçesinde hayat pahalılığını faşist saldırıları ve öğretmen kıyımlarını protesto amacıyla 3 bin kişinin katıldığı bir miting yapıldı. Bu arada Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e gönderilen 1500 imzalı mektupta "Emekçi halkımız zamlarla yoksulluğa itilirken, öğretmenler açlığa terkedilmekte, öğrenciler de öğretmensiz bırakılmaktadır" dendi.

Faşist katliamların sorumlusu cinayet şebekelerinden hesap sorulmasının istendiği mektupta şöyle denildi:

"Başta K. Maraş katliamı olmak üzere tüm faşist katliamların sorumlusu cinayet şebekelerinden hesap sorulmasını, sürgünler ve kıyımların son bulmasını, öğretmenlerin görevlerine iadesini, başta TÖB–DER olmak üzere tüm demokratik kitle örgütlerinin açılmasını, devlet dairelerinin faşistleştirilmesinin son bulmasını istiyoruz."

Öte yandan protestoların kahve ve mahalle toplantılarıyla sürdürüldüğü öğrenildi.

Dinçer:

(Baştarafı 1. Sayfada)

cezalandırmak, militan var diye tüm ülkeyi cezalandırmaktan farklı değildir" dedi.

Amaçlarının halka hizmet olduğunu ve bu felsefenin insanları olduğunu belirten Ali Dinçer yaptığı basın toplantısında ayrıca "evet militan beslediğimiz doğrudur, tam 18 bin 984 militanımız var, fakat bunlar üretici militan, bunlar ellerinde silah bulunmayan, işleri için kazma kürek taşıyan militanlardır" şeklinde konuştu.

Ankara Belediyesinde

(Baştarafı 1. Sayfada)

12 işçi ve 4 memurun başka müdürlüklere sürüldükleri belirtildi.

Belediye çalışanları, Fen İşleri Müdürlüğüne bağlı Harita şubesinde yasa dışı atamaların gündeme geldiğini belirterek, "657 sayılı yasanın 4. maddesine ters düşen atamalar yapılmakta ve işçi statüsünde olan Sinan Gölüksüz'. müdür muavini olarak çalışmaktadır" dedi.

Faşistler

(Baştarafı 1. Sayfada)

namaz kılarken dövdükleri ve 'Sen komünistsin, burada namaz kılamazsın" diyerek camiden attıkları bildirildi. Aynı gün İmam Hatip Lisesi'nde görevli öğretmen Nurettin'in de dövüldüğü, Halkevlerinin taşlandığı, olaylar sırasında ilçeye yeni atanan Lise Müdürü Akif Dereciçeği'nin polislerin yanında halkın üzerine ateş açtığı belirtildi.

Hakları

(Baştarafı 1. Sayfada)

nan grev kararının uygulamaya konacağı açıklandı.

Genel—İş Merkez Şube Başkanı Zeki Mertol yaptığı açıklamada, İzmir Belediyesi'nin ESHOT'ta çalışan işçilere 30 milyon tutarında birer ikramiye dağıttığını söyleyerek, "Gönül isterdi ki bu ikramiye sadece ESHOT işçilerine değil, yarımşar maaş şeklinde tüm işçilerimize dağıtılsın. Ama işveren bu iyiniyeti göstermedi. İşçilerimizin birikmiş hakkı olan 242 milyon lira alacağı halen dağıtılmadı. Genel Merkez'le görüşmelerimiz devam ediyor. Cuma'ya kadar ödeme yapılmaz ise, greve çıkacağız" dedi.

Öte yandan İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak tüm olanakları zorladığını belirterek, şunları söyledi:

"Son iki gün içinde çalmadığımız kapı kalmadı. Şimdi bazı özel bankaları kredi almak için zorlayacağım. Hükümet CHP'li Belediyelerin militan yatağı olduğunu iddia ederek bu belediyelere yardım etmiyor. Bu anlamda hükümetten umudumuzu kestik. ESHOT 30 milyon lira buldu ve kendi işçilerine ikramiye şeklinde dağıttı. Ancak belediyemiz henüz yeterli parayı bulmuş değil. Mali olanaklarımızı zorluyoruz."

Zekeriya Sertel

(Baştarafı 1. Sayfada)

keriya Sertel kurtarılamayarak, önceki gece 21.30 dolaylarında kaldırıldığı hastanede öldü.

Türkiye'de çağdaş gazeteciliğin gelişmesinde büyük katkıları bulunan Sertel, Cumhuriyet Gazetesinin kuruluşunda yer almış, 1930'larda Resimli Ay ve Ayın Tarihi gibi dergiler çıkarmış. 1940'larda karısı Sabiha Sertel'le birlikte anti-faşist,demokrat bir mücadele yürüttükleri Tan Gazetesi'ni çıkarmışlardı. Tan Gazetesi daha sonra tek parti hükümetinin el altından düzenlediği bir baskın sonucunda faşist-turancı gruplarca basılarak yıkılmıştı.

CHP ve DP hükümetlerinin yoğun baskısı sonucunda Sertel'ler 1950 lerin başında Sovyetler Birliği'ne sürgüne gitmek zorunda kalmışlardı.

Yaşantısının son yıllarını Türkiye'de geçirmek isteyen Sertel, bu amaçla Paris'e geçmiş ve bu yolda girişimlerde bulunmuştu. Bunların sonuç vermemesi üzerine uçakla pasaportsuz olarak Yeşilköy'e inen Sertel 1969 yılında Demirel hükümeti tarafından ülkeye sokulmayarak, sınır dışı edilmiş ve ancak 1977 yılında ülkesine dönebilmişti.

GÜNÜN GÖZLEMİ

(Baştarafı 4. Sayfada)

ne profesör, ne yazar ve hele ne de parlamenter. Ama bazı yobaz hav havlar var ki, bunların imzası kabak gibi ortada! Sabahtan akşama kadar uluyup duruyorlar.

TARİŞ'TEN SÖZ AÇILMIŞKEN

TARİŞ'ten çıkarılan işçilerden sonra militanlar TARİŞ'i kontrole aldı. Militanları temizliyoruz edebiyatı ile kuru temizlemeciye dönenler şimdi TARİŞ'i kuşatan eşkiyaya bakıp seviniyorlar mı acaba?

Yerel Yönetim Bakanlığından çıkarılan memurların Devlet Meteoroloji Başkanlığına atanmalarından sonra bu memurların yeni iş yerlerinde silâhla karşılanmaları, üzerlerine ateş edilmesi,Diyanet İşleri Başkanlığına giden memurların burada silâhla yaralanması hep temizlik hareketlerinden sonra olmuştur.

Düşman filmi yasaklandı. Ama Türkiye'de nice düşman filmleri oynamağa başladı, acaba bu filmleri görmeyen gözler kör mü?

HABERİN İÇİNDEN

(Baştarafı 1. Sayfada)

Türkiye'de ilerici kesimlere yönelik "dinsizlik", "imansızlık" nitelemeleri yıllardır politik bir malzeme olarak kullanıla gelmiştir. Yalnızca "dinsizlik" ve "imansızlık"la değil, "allahsızlık"la da nitelendirile gelmiştir. ilerici kesimler öteden beri. Her ileri adım, her uygar adım bu nitelendirmeden kurtaramamıştır kendini. Yalnız bu kadar mı? Ya cami bombalama suçlamaları? Şu açık bir gerçektir ki, bir ilericinin, bir yurtseverin ya da bir devrimcinin cami bombalaması için aklından zoru olması gerekir. Sömürünün, soygunun, haksızlıkların ortadan kalkmasını isteyen ilerici, yurtsever ve devrimci kesimler, dünyanın hiçbir yerinde cami ya da kilise bombalama diye ahmakça, budalaca bir eyleme girişmezler. Bu, halkın manevi değerlerine yöneltilen bir eylem olmaz mı? Hangi ilerici, yurtsever ve devrimci, halka, halkın manevi değerlerine saldırır?

İlericiler, yurtverler ve devrimcilerin halka ve halkın manevi değerlerine saldırdıkları görülmemiştir dünya yüzünde, ama, tarih faşist güçlerin halka ve halkın değerlerine yönelik saldırılarını anlatan yüzbinlerce sayfayla doludur. İşte dünyaya gelmiş geçmiş en büyük faşistlerden Hitler... Hitler, bir ateistti, yani allahsızdı, dine de inanmazdı. Hiçbir zaman Alman halkının manevi değerlerine saygı göstermemiş, tersine bu değerlere saldırmıştır.

Türkiye'de de faşistler gerçek birer ateisttirler. Dini ve halkın manevi değerlerini istismar eden faşistler, bu değerleri utanmazcasına, ilerici, yurtsever ve devrimci kesimlere karşı politik bir malzeme olarak, kullanmışlardır. Faşistlerin İslamiyeti bununla da kalmamış, liderlerini Hac'ca göndererek ve sloganları arasına Kur'anla ilgili kelimeler alarak Müslümanlığı demagoji aracı yapmışlardır.

Evet, faşistlerin halka, halkın manevi değerlerine saygılı oldukları görülmemiştir. Tersine bu değerlere saldırıları kesinlik kazanmıştır. İşte, Çayıralan'daki Kur'an kursuna saldırı olayı...

Bu ve benzeri olaylar açıkça bize bir gerçeği göstermektedir ki, bu gerçek de; faşistlerin İslamiyeti istismarına izin verilmemesi gerektiğidir. Faşist Şah'ı alaşağı eden dinamiklerden biri olan İslamiyet Türkiye'de faşist güçlerin istismarına bırakılamaz, bırakılmamalıdır.

ÖYEMİZ

ZEKERİYA SERTEL

11 Mart 1980 Saat 21.30'da Paris'te aramızdan ayrılmıştır.

Değerli yazarın ailesine, dostlarına ve üyelerimize başsağlığı dileriz.

TÜRKİYE YAZARLAR SENDİKASI

12 MART İÇİN NE DEDİLER

Mustafa TİMİSİ

(Baştarafı 8. Sayfada)

mokratik hak ve özgürlükler kısıtlanmıştır. Grevler ertelenmektedir. Gazeteler kapatılmakta, yazarları tutuklanmaktadır. Faşist saldırı ve cinayetler giderek geniş boyutlar kazanmaktadır. Kahveler, evler taranmakta,kitle katliamına dönüşen olaylar sergilenmektedir.

Anayasal hak ve özgürlükleri kısıtlayan baskı yasaları paketler halinde meclisten geçip kanunlaşmaktadır.

Bir cümle ile açık faşizme geçmenin bütün koşulları hazırlanmaktadır.

Faşizme, emperyalizme karşı demokrasi güçlerinin birlikteliği bugün ülkemizin gündeminin baş sırasını işgal etmektedir. Sekter, kısır, tekkeci görüş ve tavırlardan arınarak biraraya gelmenin günüdür. Bu vesile ile TBP Genel Başkanı olarak bir kere daha yineliyorum, biz taşıdığımız sorumluluğun bilinci içinde emperyalizme ve faşizme karşı mücadelede tüm ilerici, yurtsever güçlerin birliğinden yanayız. Üzerimize düşen görevlere hazırız.

Emin DEĞER

(Baştarafı 8. Sayfada)

larda değişiklik yapmıştır. Çünkü, bu anayasa ile getirilen temel hak ve özgürlüklerin bilincine ulaştıkça Türkiye halkının siyasal katılma istemleri ile demokratik istemleri genişlemektedir. Bu, yoğun sömürü çarkını durduracak sonuçlara açılır. Şu halde, anayasal haklar tehlikededir. O nedenle de, anayasa değişikliği hala gündemdedir. Bir yandan fiyatlar serbest bırakılırken ve ülke bir açık pazara dönüştürülürken, bir yandan da terör tırmandırılmaktadır. Olağan üstü koşullarla bilinçle itilen ülke, halkın sömürüye karşı tepkisini önleyebilmek için, olağan üstü yasalarla yönetilmeye hazırlanmaktadır.

** 12 Mart döneminin yasal tasarruflarıyla günümüzdeki yasal tasarı ve gerçekleşmelerin değerlendirilmesi, benzerlik varsa, sizce bu benzerliğin ekonomik ve siyasi koşullarda gelişmelerle ilişkisi?*

* Yukarıda, 12 Mart'ın Türk devrimi önüne çıkarılmış bir engel olduğunu söylemiştik. Bu sözlerimizi biraz açarak, bu engelin bir dehliz olduğunu söyleyelim. Bugün de bu dehlizin içindeyiz. Giderek karanlığın arttığını ve açık pazar haline getirilen ülkenin, dıştan kaynaklanan önerilerle açık pazara layık bir sistem içine oturtulmak istendiğini görüyoruz.

Çürüyen, kokuşan ve çözülen [sist]em kendini çağdaş ilkelerle yenileyememektedir. Çünkü kapitalizm en ağır bunalımına girmiştir. Emperyalizmin tuzağında geçen otuz yılın, bizi ulaştırdığı sonuç karşısında, toplumsal tepkiden korkan egemenler, tepkiyi önlemenin yollarını aramaktadır. Aslında bu yolun çıkmaz sokağa açıldığını kendileri de biliyorlar. Ama sömürü çarkını kendiliklerinden durduramazlar. Amaç, çarkın halk tarafından başlarına geçirileceği güne değin döndürülmesidir. Amaç, Türkiye'de emperyalizmin ileri karakolu haline getirmektedir. 12 Mart'ın amaçlarıydı bunlar.

Evet 12 Mart sürüyor hem de her şeyiyle.

Amaç, faşizmin yasa dayanaklarını hazırlamak ve emperyalizmin sömürüsünü kolaylaştıranların Türkiye'yi emperyalizmin ileri karakolu haline getirenlerin çirkinliklerini gizlemektir.

Ama Türkiye halkı da öteki halklar gibi, bu dehlizi kendini o dehlize sokanların başına yıkarak, aydınlığa, sömürüsüz, insanca ve hakça bir düzene açarak çıkacaktır.

Üzülerek belirtelim ki, Türk basını Uğur Mumcu'nun deyimi ile adeta uyutulmuştur.

YARIN:
Halit ÇELENK
Niyazi AĞIRNASLI
Mümtaz SOYSAL

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu–İSTANBUL
Telefon: 28 63 03
Yıl: 11 Sayı: 3321/98

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazışleri Müdürü: Işık YURTÇU
Sorumlu Müdür: H.Basri ÇIPLAK
Ankara Temsilcisi: Dr. Ergin ATASU

ABONE KOŞULLARI [illegible]

İLAN KOŞULLARI
2,3,4,5,6 sayfalar (sütun-cm) 700.—TL
[illegible]

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedellerini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay–Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 58

12 MART İÇİN NE DEDİLER?

Emin DEĞER(Avukat)

"12 Mart'la birlikte halka savaş ilân ettiler"

** 12 Mart Muhtırası'nın içeriğinin anayasa ve yasalar açısından değerlendirilmesi?*

* Sorunuzu "12 Mart Muhtırası bir suç konusu olabilir mi?" şeklinde anlıyorum. Kuşkusuzca söylenebilir ki, muhtıra yürürlükteki yasalar açısından, içeriği yönünden olduğu kadar sonuçları yönünden de bir anayasa suçu oluşturur. 12 Mart'ın ünlü deyimi ile söylersek "anayasayı tebdil, tağyir ve ilga etmektir" bunun adı. Ama, bilinmektedir ki, yasaların suç konusu saydığı eylemler ancak egemen sınıfların yol verdiği yer ve zamanda ve kişiler için kovalanır ve egemen sınıflar "kimleri ve neleri suçluyorsa", yargı karşısına onlar çıkar. 12 Mart ve günümüz olaylarının yargı yönünden kovalanışı sınıflı toplumlarda, hukukun kimlerin çıkarı için ve kimlere karşı var olduğunu açıkça göstermektedir.

Muhtıranın içerdiği ve hedef olarak gösterdiği konuların hiç birisinde başarılı sonuç alınamadığı görülmüştür. Muhtıranın aldığı kesin sonuçlar, demokratik sistemi, temel hak ve özgürlükler ile, sosyal hukuk devleti ilkelerini, çağdışı bir anlayışla değiştirerek çarpıtmak olmuştur.

Türkiye halkının demokratikleşme yolunda atacağı adımları, uyanan çağdaş halk bilincinin çıkarlarına zarar vereceğini gören emperyalizm ve onun bağlaşığı egemen sınıflar, 12 Mart'la birlikte halka savaş ilan ettiler. Bu savaşın adı da vardır: Özel savaş. İşte günümüzde etkisini sürdüren terörün kaynağı da buradadır.

** Muhtıra öncesi ve sonrası sıkıyönetim uygulamalarından çarpıcı bazı örnekleri anayasa ve yasalara uygunluğu açısından değerlendirir misiniz?*

* Muhtıra, ülkenin içinden çıkılamayan sosyal, ekonomik ve siyasal sonuçlarına çözüm aramak ve çağdaş uygarlık düzeyine ulaşacak yolları açmak için verilmiştir. Daha doğrusu, perdenin önüne bu savı çıkararak boy göstermiştir. Ama isterseniz bir gerçeği vurgulayalım. 12 Mart bir ara rejimi değildir. 12 Mart Türk devriminin önüne çıkarılmış bir engeldir. Ve 12 Mart sürmektedir, daha ağır koşullarda. Ve elbet diyalektik içinde.

O nedenle 12 Mart'ın perde önüne çıkardığı "toplumu çağdaş uygarlık düzeyine çıkarmak" için yol aranılması doğrultusunda hiç bir şey yapılmamıştır. Aksine, toplumun en haklı ve meşru özlemi olan çağdaş üretim biçim ve ilişkilerinin üstündeki üretim biçim ve ilişkilerine geçmesini engelleyen çalışmalar yapılmıştır.

Temel hak ve özgürlüklerin kısıtlandığı, örgütlenme ve düşünceleri açıklamanın en ağır suç sayıldığı bir toplumda bu hak ve özgürlükler lüks sayılıyorsa, ve işçiler, öğretmenler, aydınlar bu nedenle yargılanıyorsa, çağdaş uygarlığa yol açılabilir mi?

** 1971'de yapılan anayasa değişikliklerinin ve yasa değişiklik veya eklerinin gerekçeleri ve mahiyetleri?*

* Burjuvazi, Türkiye halkının anayasa ve hukuktan yararlanarak bilinçlendiğinden kendi sınıfının bilincine ulaşacağından duyduğu kuşku sonucu, anayasa ve yasa-

(Devamı 7. Sayfada)

Uğur MUMCU(Gazeteci)

"12 Mart olayını bugün kalıcı biçimde uygulamak istiyorlar"

** 12 Mart 1971'i yaşamış bir yazar ve hukukçu olarak, 12 Mart Muhtırası'na yolaçan siyasal ve ekonomik şartlarla bugünkü şartlar arasındaki benzerliklere çarpıcı bazı örnekler verebilir misiniz?*

* 12 Mart, toplumun her kesimindeki siyasal çalkantının bir süre için, tutucu güçler yararına durdurulmasıdır desek, gerçeğe en yakın tanımı yapmış oluruz.

12 Mart öncesi oluşumlar, işbaşındaki Demirel Hükümeti'nin anayasa ve hukuk dışı davranışlarından kaynaklanmaktaydı. Öyle ki, bu anayasa ve hukuk dışı davranışlar, temelinde, Demirel türü iktidarları korumaya yönelen 12 Martçılarca bile, kabul ve ilan edilmek zorunda kalınmıştır.

12 Mart olayını, iktidar boşluklarını faşist bir yönetimle doldurmak isteyen toplumsal sınıfların yakın geleceğe dönük bir "genel provası" niteliğinde görüyorum. Bu açıdan bugünkü baskıcı modelleri savunanların aynı provaları, bu kez daha da kalıcı biçimde uygulamak istediklerini sanıyorum.

12 Mart gibi olayları, sınıfsal denge içinde görmek bu dengenin bir sınıf yararına sürdürülmesi biçiminde yorumlamak gerekir.

Bu gün, artan ekonomik bunalım karşısında, işçi sınıfından ve ilerici çevrelerden yükselecek hak arama istemlerinin baskıcı modellerle bastırmak istendiğini sanıyorum. Bu bakımdan bir benzerlik bulmak olasıdır.

** Bugün benzeri bir müdahalenin şartları var mıdır, varsa sizce yaratacağı sonuçlar ne olabilir?*

* "Müdahale" nedir, kim tarafından nasıl planlanır ve örgütlenir, bunları bilemem. Ancak, baskıcı modellerin kısa sürede iflasla sonuçlanacağını kestirmek güç olmasa gerekir. Çünkü nehirleri tersine akıtmanın formülü bugüne kadar bulunmuş değildir.

** Bugünkü şartlar ve muhtemel gelişmeler karşısında ilericiler ve demokratlar sizce nasıl tavır almalıdır? Bazı biçimler önerebilir misiniz?*

* Bu koşullarda ilerici kesime bir tek görev düşüyor: Anayasal düzene sahip çıkmak. İş bununla da bitmiyor ulusal kurtuluş savaşımızın anti-emperyalist bilincinden kaynaklanan "tam bağımsızlık" ilkesini temel doğrultu olarak benimseyen bir sosyalist partiyi oluşturmak. Bunun için de sosyalist eğilimleri tek bir bütüne dönüştürmek.

Mustafa TİMİSİ (TBP Genel Başkanı)

"Dokuz yıl sonra bugün açık faşizme geçmenin koşulları hazırlanmaktadır"

** Sizce 12 Mart Muhtırası'nın amacı neydi? Sonuçlarını değerlendirir misiniz?*

* 12 Mart Muhtırası Demirel Hükümeti'ne karşı verilmiş gözüküyorsa da son tahlilde sömürü ve soygun düzenlerini sürdüren gerici egemen güçleri kurtarmak için verilmiştir.

1970'ler Türkiye'sinde ülke yönetiminde söz ve karar sahibi egemen güçlere karşı, ilerici, devrimci, yurtsever hareket önemli bir güç haline gelmekteydi. Bu devrimci, yurtsever gelişmeyi geniş halk yığınları da benimseyip destekliyordu.

Ülke yönetimini ellerinde bulunduran iç ve dış gerici güçlerin yoksul halkımıza ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal verecekleri fazlaca bir şeyleri de kalmamıştı.

O nedenle halkta meydana gelen birikimi pasifize etmek, şaşırtmak ve de ilerici, devrimci demokrat gelişimi bastırmak en azından dağıtmak için zaman gelmişti ve bildiğimiz içerikli başlangıçta bir çoğumuzu yanıltan ve umutlandıran muhtıra verilmiş oldu.

Nitekim muhtıradan sonra sıkıyönetim idaresi altında 1961 Anayasası değişikliğe uğratılarak demokratik hak ve özgürlükler önemli ölçüde kısıtlandı. İlerici, yurtsever kişiler tutuklandı. Bir sürü demokratik kitle örgütleri kapatıldı. Kapatılamayanlar da pasifize edildi.

** Sizce 12 Mart 1971'e gelişte ve muhtıra sonrası koşullarda Parlamento'da üyesi olan ve olmayan sol partilerin, tavır ve sorumlulukları nelerdi?*

* 12 Mart Muhtırası'ndan sonra ülkemizin yoğun bir baskı dönemine girmesi, demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanması, anayasamızın özünden çok şeyler kaybederek değiştirilmesi, grevlerin ertelenmesi, sendikaların baskı altına alınması, sıkıyönetimin ilanı ve uygulamaları parlamentonun büyük bir çoğunluğuyla gerçekleştirilmiştir. Parlamentoda üç-beş üye dışında demokrasi mücadelesi verilmemiştir.

Parlamento dışında ise bir sürü yurtsever kişiler, demokratik kuruluşlar yiğitçe o dönemin koşulları içinde demokrasi mücadelesi içerisinde dağınıkta olsa bulundular.

** Bugün de bir sıkıyönetim yaşamaktayız. O dönemde muhtırayı ve sıkıyönetimi doğuran şartlarla bugünkü şartlar arasında sizce bir benzerlik var mıdır? Sizce bugünkü koşullarda demokrat ve ilerici kuruluş ve kişilere düşen görevler nelerdir?*

* Ülkemiz 12 Mart sonrası dönemde olduğu gibi bugün de bir baskı dönemi içindedir. De-

(Devamı 7. Sayfada)

TV KÖŞESİ

20.50 DORUK

Kayak pistinde heyecan

Sürekli film "Doruk"un 3.ncü bölümü ekrana geliyor. Saat 20.50'de yayınlanacak olan bugünkü bölümde, Eva'nın kayak öğretmenliğine başlayan Michael Stone, eski sevgilisi Norma'nın kocası Cully ile kızak dalında olimpiyat seçmelerine katılmaya karar verir ve çalışmaya başlarlar.

TRT'de yabancı diziler ve yerli yapım olanakları

Yıllardır TV ekranlarından, işçi ve köylülerimize, dar gelirli halkımıza Şikago pavyonlarının dumanlı görüntüleri, Paris caddelerinin vitrinleri, batının sömürgen bireylerinin aşk cilveleri yansıtılıyor. Bütün bu dış kaynaklı filmlerin TRT'ye dolayısıyla dargelirli halka ne kadar büyük paralara malolduğu açık. Bu durumda insan ister istemez düşünüyor, TRT yerli yapım oranını neden yükseltmiyor?

Bu soruya yanıt aramadan önce bazı önemli verileri gözönüne almak gerek.

"TRT'de bugün sayıları 900'e yaklaşan yapımcı ve yapımcı yardımcısı görev yapmakta. Tüm bu insanları yeteneksiz ve beceriksiz olarak suçlamaya olanak yoktur."

"TRT'nin elinde hiç de küçümsenmeyecek nitelikte teknik olanak vardır. Ancak tüm elektronik araç ve gereçlerin verimli kullanıldığı söylenemez. Teknik elemanlar için de aynı durum söz konusudur."

"TRT'de bazı çevrelerin, ekrana gelmesini istediği konular istenilen zamanda hazırlanıp ekrana getirilmektedir."

Bütün bunların ışığında ortaya çıkan nokta, yerli yapımlar hazırlanırken gözönüne alınan tek ölçütün seçilen konu ve içerik olduğudur.

TRT'nin yönetici sınıflarla doğrudan ilişkisi dolayısıyla Türkiye'de yaşanan sorunları, can güvenliği, hayat pahalılığı gibi gerçekleri yansıtmasını beklemek iyi niyetinde ötesindedir. Gerçekleri saklamanın ya da çarpıtmanın yolunu TRT yöneticileri yabancı dizilerde bulmaktadır. Yaşanan gerçekleri konu alan ilerici yazar ve sanatçılara da bu nedenle ekran yasaklanmaktadır.

Ancak TRT yöneticileri, olayları gizlemeye çalışmak ve gerçeklere sırt çevirmekle hiç bir yere varamazlar.

Sibel ÖZKAN

19.05

GÖKKUŞAĞI

Ümit Deniz'in sunduğu programın "Bir Kitabımız Var" bölümünde Kemal Ateş'in yazdığı "Çürük Kapı" adlı kitaptan seçilen bölüm tanıtılıyor. İlkokul 5.nci sınıf öğrencileri "Okul öncesi eğitimi" konusunu tartıştıktan sonra Gökkuşağı'ndan Haberler bölümünde, çocukları ilgilendiren eğitim, sağlık ve sanat olaylarına değiniliyor. Programın "Köyde Çocuk" bölümünde Gaziantep ili Yavuzeli ilçesine bağlı Süleymanobası köyünde okula giden, çalışan çocuklar tanıtılacak. Gökkuşağı'nda ayrıca ressam Yalçın Gökçebağ resim konusunda bilgiler verecek ve izleyici çocukların şiirleri, resimleri sergilenecek.

TV de BUGÜN

19.00 HABERLER
19.05 GÖKKUŞAĞI
19.50 HAFTANIN ŞARKISI
20.00 HABERLER
20.30 UYKUDAN ÖNCE
20.50 DORUK
21.40 ÇEVREMİZ
22.20 BASIN TOPLANTISI
23.45 HABERLER

Demokrat Çocuk

Sağlıklı olmak

Günlük yaşamda çok sık kullandığımız sözcüklerden birisi de sağlık tır. Hepimiz sağlıklı olmak isteriz. Bireylerin ve toplumun sağlığından söz ederiz.

Nedir sağlık?

Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre sağlık, yalnızca hastalık ve sakatlığın olmayışı değil, bedence, ruhça ve sosyal yönden tam iyilik halidir.

Bu tanımı irdelersek bazı noktaların vurgulandığını göreceğiz. Biz en kaba anlamda, her hangibir hastalık ya da sakatlığın görülmemesini sağlıklı olmak diye düşünürüz. Oysa hasta ve sakat olmayan kişilerin de sağlıklı sayılması için iki koşul daha gerekiyor: Kişinin kendisi ile ve çevresiyle uyum içinde yaşayabilmesi. Demek ki kişilerin sağlıklı olabilmeleri için, sağlıklı bir beden, dengeli, tutarlı bir kişilik ve çevre ile bilinçli, uyumlu ilişkiler gereklidir.

Sağlıklı olmak her insanın en temel haklarından birisidir. Ancak, kişileri sağlığa kavuşturmak ve sağlıklı kalmalarını sağlamak kolay değildir. Yurttaşlarına sağlık hizmeti götürmek genellikle devletin görevleri arasındadır. Bu nedenle, bir devlet, yurttaşlarının sağlıklı olması için gerekli koşulları hazırladığı ölçüde halkının devletidir.

Demokrat Çocuk
Konur Sok. 24/19
Kızılay / ANKARA

Güneş Ağabey

TANIYALIM ÖĞRENELİM

AŞI

Veba, kolera gibi ölümcül, felç, çiçek gibi insanı sakat bırakabilecek hastalıklar vardır. Pastör, hastalıklara karşı, vücudun direncini arttırarak, bazı hastalıkları önleyen yöntemi bulmuştur. Bu AŞI'dır.

Aşı ile hastalığı yapan mikroplar ya da mikropların yan ürünleri vücuda verilir. Yalnız kullanılan mikropların hastalık yapma özelliği yoktur.

BCG (tüberküloz), felç, difteri, boğmaca, tetanoz, kızamık gibi aşılar, daha çok bebeklere yapılır.

Bir iki kişi de değil de, tüm bir kentte, ya da tüm bir ülkede görülen hastalıklar vardır. Kolera, veba gibi bu tür hastalıklara salgın hastalıklar denir.

Bunlar için de aşılar vardır. Bu aşılar, hastalık tehlikesi görülünce kullanılır. Ancak bu aşıların hastalığı önleme olasılığı azdır.

BİLMECE BULMACA

Kaçan fareyi yakalayın

Her sözcükte ikişer harf kaçmış. Bu harfleri yakalayarak sözcükleri bulun ve cümleyi kurun.

IZSALĞIĞI LIYOKUM

YANIT KAÇAN HARFLER: M/I R/A
CÜMLEMİZ : SAĞLIĞIMIZI KORUYALIM

